

Fiia Harju-Säntti

Musiikki laittaa sukat pyörimään jaloissa Etelä-Pohjanmaalla

Teollisesti valmistettava tarinallinen sukkakuviomallisto Rustoopuori Oy:lle

Opinnäytetyö

Kevät 2015

SeAMK Liiketalous ja kulttuuri

Muotoilun Tutkinto-ohjelma

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Liiketalous ja kulttuuri

Tutkinto-ohjelma: Muotoilun tutkinto-ohjelma

Suuntautumisvaihtoehto: Lifestyle

Tekijä: Fiia Harju-Säntti

Työn nimi: Musiikki laittaa sukat pyörimään jaloissa Etelä-Pohjanmaalla: Teollisesti valmistettava tarinallinen sukkakuviomallisto Rustoopuori Oy:lle

Ohjaajat: Jaana Liukkonen, Vuokko Takala-Schreib

Vuosi: 2015

Sivumäärä: 77

Liitteiden lukumäärä: 10

Opinnäytetyön tavoite oli suunnitella Rustoopuori Oy:lle teollisesti valmistettaviin puuvillasukkiin kuviomallisto, niille sopivat pakkaukset ja tarina tuotteiden ympärille. Malliston tarkoitus oli tuottaa uusia, nuorekkaita ja kuluttajien tarpeita vastaavia tuotteita toimeksiantajan myymälän valikoimiin.

Suunnitteluosiota varten tehtiin tiedonhankintaa kuluttajien toiveista ja tarpeista julkisella kyselyllä ja workshopilla. Asiantuntijahaastattelulla varmistettiin kuluttajiin kohdistuvien tiedonhankintaosioiden vastaukset. Tiedonhankinnasta saatujen tuloksien avulla määritettiin muotoilun tavoitteet.

Opinnäytetyössä perehdytään neuleiden teolliseen valmistukseen, tarinallistamiseen sekä trendeihin, jotka otetaan huomioon produktiivisessa osiossa.

Produktiivisesta osiosta tuloksena saatiin kaksi tarinallista kolmen sukkaparin lahjapakkausta, joiden aiheet ovat Etelä-Pohjanmaa ja musiikki, sekä kolmen erillisen sukkaparin mallisto.

Avainsanat: kuosit, sukat, narratiivisuus,

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: Business and Culture

Degree programme: Degree Programme in Design

Specialisation: Lifestyle Design

Author/s: Fiia Harju-Säntti

Title of thesis: Music makes your socks roll on your feet in South Ostrobothnia: An industrially manufactured sock collection with a pattern and narrative for Rustoopuori Ltd

Supervisor(s): Jaana Liukkonen, Vuokko Takala-Schreib

Year: 2015

Number of pages: 77

Number of appendices: 10

The aim of the thesis was to design for Rustoopuori Ltd a pattern collection, packages and a story for industrially manufactured cotton socks.

For the productive part of the thesis, an online survey was conducted and a workshop was arranged to find out consumers' expectations and needs related to the product. An interview with a professional confirmed the consumers' answers. Based on the results of the survey, the aims of the productive part of the thesis were defined.

The thesis focuses on the techniques of manufacturing knitwear, narrative creation, and trends, which are taken into account in the productive part.

The results of the thesis were two South Ostrobothnia and music-themed gift packages with three socks and one collection of three separate socks.

Keywords: pattern, sock, narrative

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
SISÄLTÖ.....	4
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo.....	6
Käytetyt termit ja lyhenteet.....	9
1 JOHDANTO.....	10
2 ETELÄ-POHJANMAAN KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUS RY.....	11
2.1 Rustoopuori Oy.....	11
2.2 Toimeksianto.....	12
3 NEULEIDEN TEOLLINEN VALMISTUS.....	13
4 TARINALLISTAMINEN.....	14
5 TRENDIT.....	15
6 KÄYTTÄJÄTIETOA.....	17
6.1 Kysely kuluttajien tarpeista.....	17
6.1.1 Tavoitteet kyselylle.....	17
6.1.2 Kyselyn rakenne.....	18
6.1.3 Kyselyn analysointi.....	18
6.2 Osallistavan suunnittelun workshop.....	19
6.2.1 Workshop.....	20
6.2.2 Workshop-tilanteen suunnittelu.....	20
6.2.3 Toteutus ja analysointi.....	22
6.3 Asiantuntijahaastattelu.....	24
6.3.1 Teemahaastattelu.....	25
6.3.2 Asiantuntijan vahvistukset kuluttajien mielipiteistä.....	25
6.4 Oman aineiston tulokset.....	26
7 MUOTOILUPROSESSI.....	28
7.1 Muotoilun tavoitteet.....	28
7.2 Inspiraation hakeminen ja ideointimenetelmät.....	29
7.3 Ideoista tuotekonsepteiksi.....	31

7.3.1 Seinäjoki-sukat	33
7.3.2 Rock-sukat.....	37
7.3.3 Iskelmä-/tango-sukat.....	41
7.4 Toimeksiantajan välipalaute.....	44
7.5 Konseptien uudelleenmuotoilu.....	47
7.6 Koekappaleet sukista.....	50
7.7 Pakkaukset ja vyötteet	52
7.7.1 Pakkauksien muoto ja värit	52
7.7.2 Teksti-osiot pakkauksessa.....	59
7.7.3 Protojen rakentaminen.....	61
7.7.4 Asiakkaan kommentit pakkauksista	63
7.8 Tarinallisuus.....	64
7.9 Lopulliset tuotteet ja suunnittelutavoitteiden toteutuminen.....	65
7.10 Toimeksiantajan palaute.....	72
8 YHTEENVETO JA POHDINTA	74
LÄHTEET	75

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo

Kuva 1. Esimerkki värikkäistä sukista yhdistettynä juhlavaan pukuun	16
Kuva 2. Workshop juliste	21
Kuva 3. Workshop tila	22
Kuva 4. Workshopin tehtäväpisteet kaksi ja kolme	23
Kuva 5. Workshopin tehtävä kolme	24
Kuva 6. Ajatuskartta ja musiikkifestivaaleja kuvaavia adjektiiveja	29
Kuva 7. Alkuvaiheen luonnoksia	30
Kuva 8. Osa jatkokehittelyyn valituista luonnoksista	32
Kuva 9. Seinäjoki sukien ensimmäisiä luonnoksia raporttikoossa	33
Kuva 10 Tasaraitaiset sukat tehosteväreillä.....	34
Kuva 11 Viiri sukka väri vaihtoehtoiseen	35
Kuva 12. Lakeus sukka väri vaihtoehtoiseen	36
Kuva 13. Aalto sukka väri vaihtoehtoiseen	37
Kuva 14. Rytmii sukka väri vaihtoehtoiseen	38
Kuva 15. Särö sukka väri vaihtoehtoiseen.....	39
Kuva 16. Särö sukkaraportti ja siitä tehty mallikappale	40
Kuva 17. Piikkivartinen sukkakokeilu	40
Kuva 18. Rata sukka väri vaihtoehtoiseen	41
Kuva 19. Kuohu sukka väri vaihtoehtoiseen	42

Kuva 20. Syke sukka värivaihtoehtoineen	43
Kuva 21. Roiske sukka värivaihtoehtoineen	44
Kuva 22. Valitut värit Aalto, Lakeus ja Viiri sukista	45
Kuva 23. Valitut värit Särö, Rytmii ja Rata sukista	46
Kuva 24. Valitut värit Kuohu, Roiske ja Syke sukista	46
Kuva 25. Etelä-Pohjanmaa lahjapaketin sisällön esityskuvat	48
Kuva 26. Musiikki lahjapaketin sisällön esityskuvat	49
Kuva 27. Esityskuvat paketeista ylijääneistä yksittäisistä sukista	50
Kuva 28. Kuviot koekappalesukissa	51
Kuva 29. Lankakartta väreistä	51
Kuva 30. Pakkauksien kaavapohjia	53
Kuva 31. Ensimmäiset vaihtoehdot pakkauksien kuosipareista	54
Kuva 32. Toiset vaihtoehdot pakkauksien kuosiyhdistelmistä.....	55
Kuva 33. Kolmannet vaihtoehdot pakkauksien kuosiyhdistelmistä	56
Kuva 34. Väritys vaihtoehtoja läpällisistä laatikoista	57
Kuva 35. Väritysvaihtoehtoja laatikkoon jossa on irrallinen kansi	57
Kuva 36. Väritysvaihtoehtoja vyötteisiin.....	58
Kuva 37. Väritysvaihtoehtoja yksittäisistä tuotelapuista	59
Kuva 38. Mainoslauseet paketin päälle.....	59
Kuva 39. Tarrakokeiluja vyötteeseen.....	60
Kuva 40. Esimerkit tuotetietojen visuaalisesta ilmeestä	61

Kuva 41. Yksittäinen tuotelappu	61
Kuva 42. Protot kaikista pakkausvaihtoehdoistani	62
Kuva 43. Pakkausprotot sukkien kanssa	63
Kuva 44. Lopullinen Etelä-Pohjanmaa sukkapaketti	66
Kuva 45. Lopullinen Musiikki sukkapaketti	67
Kuva 46. Lopullinen kolmen erillisen sukan mallisto	68
Kuva 47. Kolme lopullisiksi valittua pakkausta	69
Kuva 48. Yksittäinen tuotelappu ja lopulliset tuotetiedot laatikon pohjaan	70
Kuva 49. Tuotetiedot ja tarinat vyötteen tarrassa.....	71
Kuva 50. Kolme lopullisiksi valittua pakkausta ja koekappaleita sukista	72
Kuvio 1. Kuluttajien toiveita sukkakuvioista.....	19

Käytetyt termit ja lyhenteet

Workshop	Yleensä luova työpaja, jossa pieni joukko ihmisiä kokoontuu tutustumaan johonkin aiheeseen ja vaihtaa mielipiteitään ja tietoa siihen liittyen.
Raportti	Pinta, jonka koko on määritelty tapauskohtaisesti ja siihen suunnitellaan toistuva kuvio. Raporttia toistamalla saadaan kuviosta saumattomasti jatkuva.
Planssi	Juliste, jossa kuvataan tehtyä työtä. Yleensä planssissa on vähintään yksi kuva, otsikko ja jonkin verran tarkentavaa tekstiä.

1 JOHDANTO

Työn tavoite on suunnitella käsityö- ja lahjatavaroiden erikoisliike Rustoopuori Oy:lle tarinallinen kuviomallisto käyttösukkiin. Teemat olivat aluksi musiikki ja Seinäjoki, jotka projektin kuluessa lopulta muotoutuivat musiikiksi ja Etelä-Pohjanmaaksi. Puuvillasukat valmistetaan teollisesti, mikä tulee ottaa huomioon kuvioita suunniteltaessa.

Kuvioiden aiheet tulevat musiikista. Toteutan suunnittelua varten tiedonhankinnan, jossa aluksi nettikyselyllä selvitän, millaiset kuviot sukissa miellyttävät ja mitkä asiat kuvioissa vaikuttavat ostopäätökseen. Tästä kyselystä saan suuntaa antavaa tietoa siihen, miten lähden etenemään.

Otan työhön mukaan myös osallistavan suunnittelun workshopin muodossa. Näin saan opinnäytetyöstä käyttäjälähtoisemmän. Tiedonhankinnan tarkoituksena on selventää seuraavia kysymyksiä: Millaisia kuvioita suositaan käyttösukissa? Miten sukien väritys vaikuttaa ostopäätökseen? Millaisia sukia asiakkaat tällä hetkellä ostavat? Millainen tunnelma musiikkifestivaaleilla on?

Aihe projektiin tuli yhteistyökumppanini toiveista ja tarpeista. Projektissa pääsen syventämään osaamistani kuosisuunnittelussa ja opin lisää neulekuvioiden suunnittelusta, mitä en aiemmin ole tehnyt teollisesti valmistettaviin neuleisiin. Haluan myös perehtyä tuotteen tarinallistamiseen ja kokonaisuuden suunnitteluun, johon kuuluvat myös pakkaukset ja se, miten niillä vaikutetaan tuotteen markkinointiin ja myyntiin.

2 ETELÄ-POHJANMAAN KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUS RY

Yhdistys on aloittanut toimintansa vuonna 1907 ja toimii kehittääkseen eteläpohjalaista käsityökulttuuria ja -taitoja sekä käsityön elinkeinotoimintaa. Yhdistyksen markkinointinimi on Taito Etelä-Pohjanmaa, ja sen päätoimipiste on Seinäjoella. Etelä-Pohjanmaan käsi- ja taideteollisuus ry:n toimialueeseen kuuluvat Etelä-Pohjanmaa, Vaasan kaupunki ja Kyrönmaan seutukunta. Yhdistyksen hallinnon lisäksi Seinäjoen yksikössä toimivat taitokeskus sekä käsityö- ja lahjatavaroiden erikoisliike Rustoopuori Oy, joka vastaa yhdistyksen liikevaihdosta. Taitokeskuksia löytyy myös viideltä muulta paikkakunnalta. (Taito Etelä-Pohjanmaa 2015.)

Taito Etelä-Pohjanmaan (2015) toiminta perustuu arvoihin joita ovat muun muassa eteläpohjalaisuus, suomalaisuus, kansainvälisyys, käsillä tekemisen ilo ja luovuus sekä eettisyys. Taito Etelä-Pohjanmaa panostaa myös suunnitelmallisuuteen, kannattavuuteen ja järkevään yhteistyöhön.

Yhdistyksen toimintaan kuuluvat muun muassa käsityön taitopalvelut taitopajojen muodossa, tuote- ja palvelukehitys ja taiteen perusopetus niin aikuisille kuin lapsillekin. He tarjoavat myös käsityön hyvinvointipalveluita, näyttelyitä ja tapahtumia sekä asiantuntijapalveluita. Osana toimintaa ovat myös erilaiset kehittämishankkeet ja kansainvälinen yhteistyö. (Taito Etelä-Pohjanmaa 2015.)

2.1 Rustoopuori Oy

Rustoopuori Oy:n myymälä sijaitsee Seinäjoella Taito Etelä-Pohjanmaan päätoimipisteessä Kaarakan talossa. Myymälä henkii perinteikästä tunnelmaa tuoreella otteella ja asiantuntevat asiakaspalvelijat auttavat asiakkaita täyttämään tarpeensa. Värejä Rustoopuorissa on näkyvillä niin sisustuksessa kuin tuotteissakin.

Liikkeessä myydään käsityötarvikkeita ja -paketteja sekä suuria valikoimia erilaisia materiaaleja ja lahjatavaroita. Rustoopuori Oy suosii kotimaisia ja laadukkaita tuotteita sekä paikallisuutta. Heillä on myynnissä muun muassa Lapuan Kankureiden ja Wanhan Markin tuotteita.

2.2 Toimeksianto

Toimeksiantona oli suunnitella Etelä-Pohjanmaan käsi- ja taideteollisuus ry:n alla toimivalle Rustoopuori Oy:lle tarinallinen kuviomallisto käyttösukkiin. Tavoitteena on saada aikaan useampi sukkakuviomalli, joista heijastuu musiikki ja sitä kautta seinäjokisuus. Rustoopuori Oy haluaisi projektin päätteeksi saada 2–3 sukkakuviomallia tuotantoon. Suunnittelun kokonaisuuden, johon kuuluvat yhteensopivat kuviomallit, sukkien vyötteet sekä lahjapakkaus. Tavoitteisiin kuuluu myös kehittää tarinaa kuvioiden taustalle, mikä tehostaa lopullisen tuotteen markkinointia ja myyntiä.

Toimeksiantajallani Rustoopuori Oy:llä on aiemmin ollut myynnissä Jussi-sukkia, joissa on mustalla pohjalla harmaita salmiakkikuvioita. Nyt toiveena olisi saada uusia malleja, joista ei kuitenkaan liian selkeästi näkyisi Seinäjoki tai musiikki. Kuvioiden tulisi olla nuorekkaita. Tarinan kehittäminen kuvioiden ympärille on tärkeää, ja pakkaus tulee olemaan osa tätä kokonaisuutta.

Toimeksianto laajeni omasta aloitteestani projektin edetessä useamman sukkaparin lahjapakkauksiin. Suunnittelun kolme lahjapakkausta, joissa jokaisessa on kolme erilaista sukkaparia. Sukat on mahdollista teettää Nurmeksessa Teseman sukatehtaalla. Sukat ovat materiaaliltaan 75 % puuvillaa ja 25 % polyamidia, joten niitä voi käyttää ympäri vuoden.

3 NEULEIDEN TEOLLINEN VALMISTUS

Valmiiksi suunnittelemani tuotteet Rustoopuori Oy tulee teetättämään Nurmeksessa Teseman sukkatehtaalla. Tesema Oy on suomalainen sukkayritys, joka on perustettu 1989 Pohjois-Karjalaan. Heillä on kuusi myyntiedustajaa ympäri Suomen, mutta toimisto sekä tehtaanmyymälä ovat tehtaan yhteydessä Nurmeksessa. (Tesema 2015.)

Tesema Oy valmistaa muun muassa sukkia Suomen armeijalle sekä liikelahja- ja logosukkia yrityksille. Lisäksi yhdistyksillä, seuroilla ja kouluilla on mahdollisuus tehdä varainkeruuta heidän tuotteillaan. He valmistavat sukkia niin työkäyttöön kuin vapaa-aikaankin. Valikoimista löytyy monenlaista arkikäyttöisistä bambusukista urheilu- ja villasukkiin ja malleja löytyy niin nilkka- ja polvisukista kuin varrettomistakin sukista. (Tesema 2015.) Toimeksiantajani toivoi teetätettävien tuotteiden olevan normaaleja nilkkasukkia puuvillasta. Kyseinen valmistaja valittiin, koska Rustoopuori Oy halusi sukkien olevan suomalaista tuotantoa, ja heillä on jo aiemmin ollut kyseisen sukkatehtaan tuotteita.

Teseman sukkatehtaalla käytetään italialaisia Busi Giovanni Srl teollisia neulekoneita. Haluan tehdä suunnittelemani kuviot mahdollisimman valmiiksi, että se säästää aikaa ja vaivaa sukkatehtaalla. Tesema Oy:n sukkamallien suunnittelija Alatalo (2015) neuvoikin minua, että suunnitelmat tulee tehdä pikselimuodossa. Koska minulla ei ole samoja suunnitteluohjelmia kuin heillä, on tärkeää tallentaa suunnitelmat oikeassa muodossa, että he saavat syötettyä raportit koneilleen oikein. Teseman suunnittelija antoi minulle myös muita tietoja, mitä suunnittelussa tulee ottaa huomioon, kuten mitat ja värien määrät. Raportin koko, johon kuvio suunnitellaan, on koko sukan mitta. Pohjaväriin lisäksi voi käyttää neljää väriä.

Suunnitteluohjelmakseni valitsin Adobe Photoshopin, koska sillä pystyn työstämään useaa kuviota yhtä aikaa, pikselien kanssa työskentely on mahdollista ja saan tallennettua raportin oikeassa muodossa. Valitsin Photoshop-ohjelman myös siksi, että voisin samalla kehittää suunnittelutaitojani sen parissa ja siitä olisi jatkossa minulle enemmän ammatillista hyötyä. Kuvioden suunnittelu olisi ollut mahdollista ja helppoa myös Microsoft järjestelmän Paint-ohjelmalla.

4 TARINALLISTAMINEN

Kalliomäen (2014, 34) mukaan tarinallistaminen tehostaa tuotteen markkinointia ja auttaa erottumaan kilpailijoista, koska tarina kehystää tuotteen ja saa asiakkaan hyvälle tuulelle, mikä valmistelee häntä myyntitapahtumaan. Omassa projektissani tarinallistamisen osuus on avata tuotteen ideoiden taustaa ja tarkoitusta. Kehittelemällä tarinaa sukkakuvioiden ympärille haluan nostaa tuotteen arvoa ja mielenkiintoa sekä tuoda tämän arkisen tuotteen lähemmäs käyttäjää. Tarina tehoaa ostotilanteen yhteydessä, koska se herättää kiinnostusta tuotteesta, antaa mahdollisuuden suunnata ostajan huomiota haluttuihin asioihin ja antaa samalla tietoa tuotteesta (Rauhala 2014, 30).

Nykyään ei enää pidetä etuna pelkästään sitä, että laatutuote saadaan kohtuuhintaan, vaan vaaditaan tuotteita, jotka tukevat omaa arvomaailmaa ja heijastavat kuluttajan tunteita (Fog ym. 2001, 21). Tarinallistamalla tuotteista tulee uniikkeja ja ne jäävät paremmin mieleen. Rauhala (2014, 209) painottaa, miten nykymaailmassa kilpailu kovenee jatkuvasti ja sitä käydään pääasiassa vain hinnalla. Tarjontaa on paljon, toisten tuotteita kopioidaan ja tuotteen elinkaari lyhenee. Panostamalla tarinaan pystytään kuitenkin erottautumaan kilpailijoista ja personoimaan tuotteita.

Toimeksiantooni kuuluu suunnitella sukkakuviota ja niihin sopivia vyötteitä sekä muita pakkauksia. Tarinalla saan sidottua tämän kokonaisuuden yhteen ja se antaa laajemmin mahdollisuuksia ottaa mukaan aineksia musiikista ja Seinäjoesta. Kehittelemällä tarinaa tuotteen ympärille, auttaa se myös ostajaa hahmottamaan, miten musiikki ja seinäjokisuus näkyvät tuotteissa. Tarinalla pystytään luomaan tuotteesta tiettyjä mielikuvia, joita ostaja vertaa omiin arvoihinsa ja se vaikuttaa ostopäätökseen (Rauhala 2014, 204).

Fog ym. (2010, 173) mukaan tarinaa kehitellessä peruslähtökohtana tulee olla se, että tarina on asiakkaalle helposti lähestyttävä. Pidän tuotteisiin kehittelemäni tarinat yksinkertaisina, jolloin niiden pääkohdat ovat helposti löydettävissä. Suunnitellen kolme lahjapakkausta, joista jokainen sisältää kolme sukkaparia, lahjapakkausten teemat tulevat musiikista ja Seinäjoesta, joten sen kautta on helpompi tehdä rajauksia tarinallistamisen suhteen.

5 TRENDIT

Nuutisen (2004, 20) mukaan Kamppinen (2002, 33) kuvailee trendien olevan nykyhetkessä sellaisia piirteitä, joita pystyy melko helposti ennakoimaan tai jäljittämään ja jotka tulevaisuudessa tulevat mahdollisesti jatkumaan jollakin tunnetulla tavalla.

Kaupalliset trenditoimistot ja analytytikot keräävät erilaisten luotettavien menetelmien avulla analysoitua ja tulevaisuudesta tulkittua tietoa, jota sitten kutsutaan niin sanotusti perinteisiksi muotitrendeiksi (Nuutinen 2004, 96). Sukkatrendit eivät noudattele samalla tavalla trendejä kuten esimerkiksi vaatteet tai muut asusteet. Käyttösukan tulee aina muodoltaan olla jalkaterää myötäilevä, jolloin muodin vaikutukset näkyvät pääasiassa kuvioinnissa ja väreissä. Suunnittelijoille on tarjolla erilaisia valmiita väriennusteita, joita tarjoavat muun muassa Pantone ja ICfin.

Sukissa käytetään nykyään yhä rohkeampia värejä ja niitä yhdistellään pelottomammin. Yhä enemmän asukokonaisuutta mietitään myös sukkiensa osalta. Sukat voivat olla esimerkiksi miehillä tehosteväriä juhlapuvun kanssa (kuva 1). Tultaessa 2010-luvulle pukeutumisen avulla massasta erottautumisesta on tullut tärkeää, ja erilaiset sukat ovat helppo keino lisätä pientä potkua pukeutumiseen. Sukista on noussut kiinnostavia katseenkiinnittäjiä, jotka heijastavat käyttäjän persoonallisuutta ja viimeisten kahden vuoden aikana tarjonta markkinoilla onkin kasvanut (Korber 2014).

Kuva 1. Esimerkki värikkäistä sukista yhdistettynä juhlavaan pukuun (Happy Socks 2015).

Omassa suunnitelmassani tulen noudattamaan jonkin verran trendivärejä, mutta otan huomioon myös kuluttajien toiveet. Tutkin tämän hetkistä tarjontaa sukka-markkinoilla esimerkiksi ruotsalaisen Happy Socks -yrityksen nettisivuilta, koska he ovat tällä hetkellä alan suuri nimi. Happy Socks on 2008 kahden miehen perustama yritys, joka on tähän päivään mennessä myynyt tuotteita yli 70 maahan ja kaikkiin maanosiin. Heitä voisi siis pitää sukkatrendien kuumana nimenä.

6 KÄYTTÄJÄTIETOA

Hankin suunnittelun pohjaksi tietoa kuluttajilta ja asiantuntijalta siitä, millaisia suk-
kia nykyään ostetaan ja minkälaisia sukkiä kuluttajat toivovat. Vastausten tarkoitus
on antaa suuntaa sille, mitä värejä ja muotoja kuvioinneissa voisi käyttää. Kerään
ensin tietoa kuluttajilta, minkä jälkeen vertaan tuloksia asiantuntijan vastauksiin.

6.1 Kysely kuluttajien tarpeista

Huotarin ym. (2003, 15) mukaan tarjontaa on markkinoilla niin paljon, että pelkäs-
tään uusien ominaisuuksien kehittäminen tuotteisiin ei enää riitä, vaan tuotteiden
täytyy itsessään houkutella kuluttajia luokseen. Tehdäkseen tuotteestaan houkut-
televan, suunnittelijan täytyy perehtyä kuluttajien tarpeisiin ja siihen, mitä he tuot-
teilta vaativat, ja sen jälkeen nostaa tuotteessaan juuri näitä asioita esille. Näistä
asioista johtuen haluan, että kuluttajat pääsevät vaikuttamaan omaan suunnittelu-
prosessiini. Selvitän, mitkä ovat kuluttajien tarpeet ja vaatimukset, kun he ostavat
sukkiä. Kysely toimii vaihtoehtona haastattelulle silloin, kun halutaan kerätä tietoa
hajallaan toisistaan asuvista kohderyhmistä (Huotari ym. 2003, 31). Näin saan
vastauksia myös Etelä-Pohjanmaan ulkopuolelta ja laajemman kattauksen vasta-
uksia.

6.1.1 Tavoitteet kyselylle

Kyselyn tarkoitus on kartoittaa, mistä ja millaisia sukkiä kuluttajat tällä hetkellä os-
tavat. Tarkoitus on myös selvittää, mitä asioita kyselyyn osallistujat pitävät tärkeinä
sukkiä ostaessaan.

Aluksi luonnostelin ja suunnittelin kyselyn, jonka jälkeen laitoin sen Webropol-
kyselylomakesovellukseen. Sovelluksesta sain kyselyyni linkin, jonka lähetin Taito
Etelä-Pohjanmaan markkinointipäällikölle, ja hän laittoi sen heidän Facebook-
sivuilleen. Olimme sopineet, että kyselyn yhteyteen laitetaan myös arvonta, joka
houkuttelisi ihmisiä osallistumaan. Palkintoina arvonnassa olivat yksi Rakkaat ra-

sat- ja Lilli-kranssi -tekemispaketit, jotka ovat Rustoopuori Oy:n omia tuotteita. Ko-ko kysely löytyy liitteestä yksi.

6.1.2 Kyselyn rakenne

Kyselyn alussa kohderyhmää on hahmoteltu tekemällä taustakysymyksiä esimerkiksi vastaajien sukupuolesta, iästä ja asuinpaikasta. Sukkakuviomalliston aihe on musiikki, mihin liittyen kyselyssä kysytään myös sitä, onko vastaaja käynyt musiikkifestivaaleilla ja jos on, millä adjektiivilla hän kuvailisi festivaalien tunnelmaa. Tämän avoimen kysymyksen tarkoitus oli vielä hieman avata suunnittelua ja antaa suuntaa sille, millaista tunnelmaa kuviointeihin haetaan.

Kyselyn avulla halusin saada myös selville mistä, millaisia ja kenelle sukkaa ostetaan sekä kuinka paljon niistä ollaan valmiita maksamaan. Halusin myös selvittää, millaisia asioita kuluttajat pitävät tärkeinä sukkaa ostaessaan. Tavoitteena oli pitää kysely nopeana ja helppona.

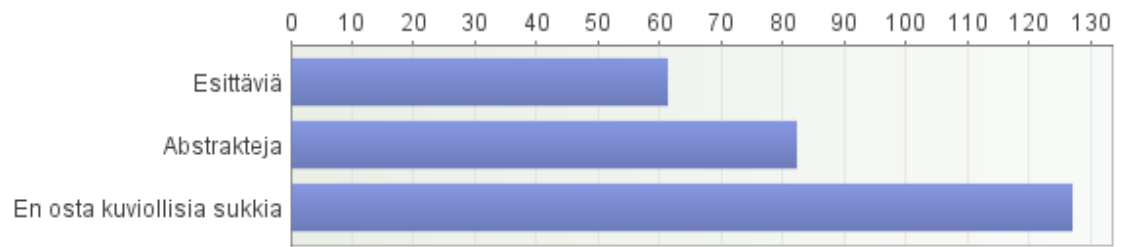
6.1.3 Kyselyn analysointi

Kyselyyn vastasi yhteensä 272 henkilöä, jotka lähes kaikki olivat naisia. Ikähaarukka jakaantui melko tasaisesti 18–65-vuotiaiden välillä, kuitenkin eniten vastauksia tuli 26–55-vuotialta. Vastaajista 66 % oli Etelä-Pohjanmaalta, ja suurin osa myös työssäkäyviä.

Festivaaleilla oli käynyt 70 % vastaajista ja heidän kuvailevat adjektiivinsa kertoivat lähinnä rennosta tunnelmasta, iloisesta ja riehakkaasta menosta. Myös kesäisyys ja ahtaus kuvastivat usean mielestä hyvin festivaalien tunnelmaa. Kaikki adjektiivit olivat kuitenkin pääasiassa positiivisia.

Kysymyksessä, jossa oli kysytty, mistä vastaajat ostavat tällä hetkellä sukkansa, oli annettu valmiit vaihtoehdot ja selvisi, että 75 % vastaajista ostaa sukkansa tavarataloista. Moni ostaa myös sukkansa koululaisten varainkeruusta. Tätä vaihtoehtoa ei kyselystäni löytynyt suoraan. Kyselyssä kysyttiin myös, millaisia kuvioita kuluttajat normaalisti haluavat sukkiinsa (Kuvio 1). Vastaajista selkeä enemmistö

47 % ei osta kuviollisia sukkiä, 30 % suosii abstrakteja kuvioita ja 23 % esittäviä kuvioita.

Kuvio 1. Kuluttajien toiveita sukkakuvioidista

Kyselyssä vastaajien täytyi merkitä, mitkä asiat vaikuttavat sukkien ostopäätökseen asteikolla 1 = ei tärkeä ja 7 = erittäin tärkeä. Selkeästi tärkeimmiksi tekijöiksi nousivat laatu ja väri. Pakkausta ei suurin osa pitänyt ostopäätökseen vaikuttavana asiana. Kotimaisuus oli erittäin tärkeää 25 prosentille vastaajista, mutta merkillä ei ollut niin suurta merkitystä. Trendikkyys ja kuviot jakaantuivat tasaisesti vastaajien kesken, niillä oli jonkin verran vaikutusta ostopäätökseen.

Suurin osa vastaajista olisi valmis maksamaan sukista 2–5 € ja lähes yhtä moni 6–10 €. Vain harva olisi valmis maksamaan sukista yli 10 €. Suurin osa vastaajista ostavat yleensä sukat itselleen, 30 % vastaajista ostaa sukkiä lahjaksi tai muille perheenjäsenille kuten puolisolle tai lapsille.

6.2 Osallistavan suunnittelun workshop

Osallistavan suunnittelun workshopin tarkoitus oli ottaa mukaan suoraan kuluttajat. Järjestämällä innovatiivisen osallistavan workshopin saa sanallisia ja visuaalisia vastauksia, joiden perusteella saa myös rajauksia ja uusia ideoita suunnittelun aloittamiseen (Mattelmäki 2006, 37). Ottamalla kohderyhmän mukaan workshopiin sain kattavasti vastauksia juuri siihen, millaisia mielikuvia heillä on seinäjokisuudesta ja musiikista sekä millaisia sukkiä he haluaisivat ja olisivat valmiita ostamaan.

6.2.1 Workshop

Mattelmäen (2006, 37–38) mukaan tiedonkeruussa projektimuotoisten menetelmien käytön tarkoitus on kerätä suunnittelun pohjalle inspiraatiota, laadullista tietoa ja ymmärrystä siitä, mitkä ovat käyttäjien arvoja, haaveita ja tarpeita. Käyttäjät eivät välttämättä aina osaa nimetä suoraan parannuksia tai kuvitella uusia ratkaisuja. Silti yksittäisenkin ihmisen toive tai tarve voi olla inspiraationa ja lähtökohtana suunnittelulle.

Toteutin workshopin Etelä-Pohjanmaan käsi- ja taideteollisuus ry:n päätoimipisteessä Kaarakan talossa, jossa ovat myös Rustoopuorin myymälä ja Kaarakan Taitokeskus. Workshop oli avoinna yhtenä päivänä ja ihmiset saivat osallistua siihen kello 12.00–16.00. Koska suunnittelen tuotetta Rustoopuori Oy:lle myyntiin, koin parhaaksi vaihtoehdoksi järjestää myös siihen liittyvän osallistavan suunnittelun workshopin heidän myymälänsä yhteydessä. Myymälästä ja taitopajoista tavoitin suoraa kohderyhmän, eli ihmiset, jotka käyttävät Taito Etelä-Pohjanmaan palveluita.

6.2.2 Workshop-tilanteen suunnittelu

Halusin saada workshopin kautta tietoa, millaisia mielikuvia asiakkailla on seinäjoikisuudesta ja musiikista sekä millaisia sukkiä he haluaisivat. Rustoopuori Oy:n markkinointipäällikön toiveena oli, että työpaja pidettäisiin helposti lähestyttävänä ja nopeana suorittaa. Myös tilaa workshopille oli myymälässä rajallisesti.

Alustavasti suunnittelin workshopiin kolme tehtävää. Ensimmäisessä näyttäisin osallistujalle tunnelmakollaaseja Seinäjoesta ja musiikista, joista he sitten valitsisivat omasta mielestään sopivimman. Toisessa tehtävässä osallistujat saisivat piirtää kuvaan tyhjää sukasta, minkä kokoisina, kuinka paljon ja missä he haluaisivat kuvioiden sijaitsevan. Kolmannessa tehtävässä osallistujat saisivat vielä valita, minkä värisen sukan he haluaisivat. Näillä kysymyksillä saan vastauksia mielikuvista ja konkreettisista tuotteisiin liittyvistä kysymyksistä.

Arvioin, että yhteensä kaikkien tehtävien suorittamiseen menisi noin 10 minuuttia. Testattuani tehtävät huomasin, että aikaa jäi reilusti yli ja voisin tarkentaa osaa tehtävistä saadakseni helpommin analysoitavia vastauksia. Jaoin ensimmäisen ja kolmannen tehtävän kahteen pienempään osaan, että ne vastaisivat tarkemmin kysymyksiini.

Kuva 2. Workshop-juliste

Suunniteltuani tehtävät, mietin myös workshop-tilanteen yleistä ilmettä. Koska workshop pidettäisiin Rustoopuorin myymälän yhteydessä, halusin tehdä heidän myymälänsä ilmettä vastaavan julisteen, joka kertoisi asiakkaille, mitä siellä tapahtuu (Kuva 2).

Halusin hyödyntää vastauksien dokumentoinnissa myös kuvaamista. Ensimmäisessä tehtävässä vastaukset otettiin videolle, koska osallistujat perustelevat vastauksensa ja siten niihin on myöhemmin helppo palata, eikä aikaa mene muistiinpanojen tekemiseen. Toisessa tehtävässä vastaukset jäävät paperille ja kolmannessa tehtävässä vastauksesta otettiin valokuva, jolloin niitä on helpompi analysoida myöhemmin, eivätkä ylimääräiset paperit vieneet tehtäväalueelta tilaa. Koko workshopin ajan minulla oli yksi henkilö apuna dokumentoinnissa vastauksia.

6.2.3 Toteutus ja analysointi

Lopullisessa workshopissa oli kolme tehtävää, joista kaksi oli jaettu pienempiin osiin, eli yhteensä viisi pientä tehtävää. Osallistujia oli yhteensä 13 ja kaikki vastasivat kaikkiin tehtäviin. Tehtäväpisteet olivat lähekkäin ja kiertosuunta mietitty loogiseksi (Kuva 3).

Kuva 3. Workshop-tila

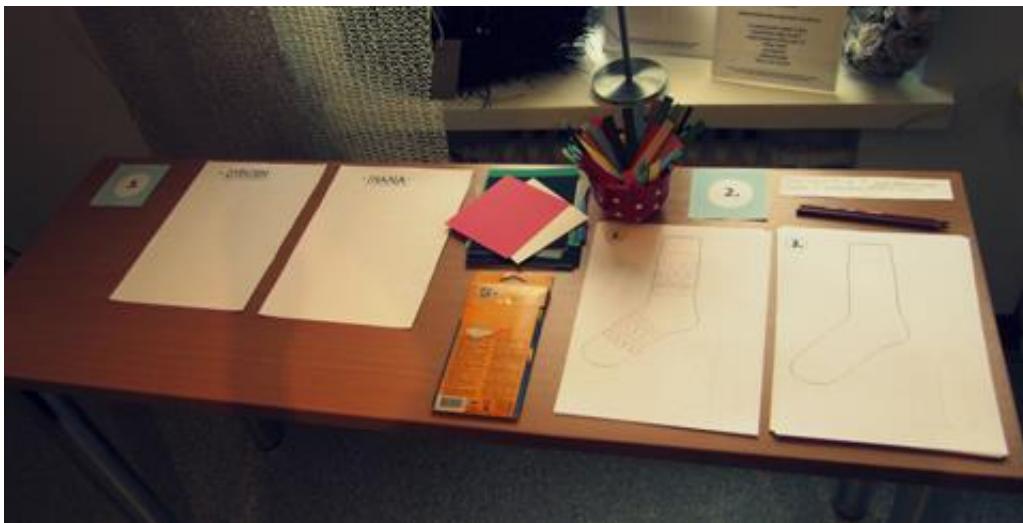
Ensimmäisessä tehtävässä osallistujan tuli valita kolmesta tunnelmakollaasista sellainen, joka omasta mielestä kuvastaa parhaiten seinäjokisuutta ja musiikkia. Suosikki merkittiin vetämällä viiva sen kollaasin kohtaan, jonka valitsee. Tämän jälkeen tuli valita irtokuvista vastaavasti viisi sellaista kuvaa, jotka kuvastavat seinäjokea ja musiikkia. Vastaus täytyi perustella.

Kaikki kolme kollaasia kuvastivat eri tunnelmia. Ensimmäinen kollaasi oli hento ja maalaisromanttinen sekä iskelmähenkinen. Tämä kuvakollaasi sai eniten ääniä. Kollaasissa pidettiin hennoista väreistä, perinteisyydestä, suoraan Seinäjokeen viittaavista kuvista, ja iskelmästä tuli mieleen Seinäjoen Tangomarkkinat. Toisessa kollaasissa oli rajummat värit ja se kuvasti rock-musiikkia. Tämä sai toiseksi eniten ääniä, joita perusteltiin sillä, että kollaasista tuli mieleen rock-asette, joka sopii

siksi seinäjokisuuteen. Tässäkin kuvakollaasissa oli suoraan Seinäjokeen viittavia kuvia. Kolmas kuvakollaasi, joka oli pop-tyylinen, ei saanut kovin montaa ääntä, koska siinä ei ollut kuvia, joilla olisi ollut suora yhteys Seinäjokeen. Kolmannen kollaasin valinneet osallistujat perustelivat valintaansa sillä, että kollaasissa oli kuva virtaavasta joesta ja yleisilme oli nuorekas.

Ensimmäisen tehtävän toisessa osiossa osallistujat valitsivat viisi kuvaa, jotka kuvastivat seinäjokisuutta ja musiikkia. Kaikki osallistujat valitsivat Lakeuden ristin ja muita suoraan Seinäjokeen viittavia kuvia. Moni osallistuja ei kuitenkaan valinnut esimerkiksi puukon kuvaa, koska se kuului heidän mielestään enemmän härmäläisyyteen eikä niinkään Seinäjokeen. Festivaaleihin liittyen valittiin paljon kuvia yleisöistä ja erilaisista tapahtumakoristeluista. Tunnelmaa kuvastamaan valittiin useasti nauravia ihmisiä, mutta muutaman kerran myös aggressiivisen näköisten ihmisten kuvia.

Kuvassa neljä oikealla näkyy toinen tehtävä, jossa osallistujan tuli piirtää, mihin kohtaan, minkä kokoisia ja kuinka paljon hän haluaisi sukissa olevan kuvioita. Osallistujat olivat kaikki käsityöhenkisiä ja ajattelivat sukkiin kuvioiteja paljon käytännön kautta. Moni halusi, että kuviointi on vain varressa, koska he halusivat, että sukan näkyvä osa on yksivärinen. Tähän perusteluita olivat myös, että kuvio menee niin sanotusti hukkaan lapaosassa, joka kuluu kaikkein nopeimmin. Vain yksi osallistuja toivoi, että kuvio olisi suuri ja yksittäinen, muut halusivat kirjavaa ja melko tiheää kuviointia. Kirjavissa vaihtoehdoissa kuvion koko oli yleensä pieni.

Kuva 4. Workshopin tehtäväpisteet kaksi ja kolme

Tehtävässä kolme täytyi valita värit kahteen sukkaan. Toinen sukka on ihanan värinen ja toinen sukka puolestaan sen värinen, minkä osallistuja olisi valmis ostamaan. Nämä kaksi asiaa olivat usein erilaiset. Osallistuja valitsi aluksi neliönmuotoisen pohjavärin sukalle valmiiksi leikellyistä papereista, ja siihen päälle enintään neljä eriväristä paperisuikaletta kuvastamaan kuvioiden värejä (kuva 5).

Kolme osallistujaa valitsi molemmat sukat samanvärisiksi. Yllättävää oli, miten värikkäitä sukkia osallistujat olisivat valmiita ostamaan. ”Ihanissa” sukissa väritykset olivat yleensä hyvin kirkkaita ja irrottelevia ja ”Ostaisin” sukissa värit olivat myös värikkäitä, mutta yhdistelmät olivat harmonisempia. Monessa vaihtoehdossa nousivat selkeästi esille turkoosi ja musta.

Kuva 5. Workshopin tehtävä kolme

6.3 Asiantuntijahaastattelu

Sain kyselystä ja osallistavasta workshopista kattavasti tietoa siitä, minkälaisia asioita kuluttajat toivovat sukista niitä ostaessaan. Halusin vielä kuitenkin näiden tietojen tueksi haastatella asiantuntijaa, joka työnsä puolesta osaa kertoa, vastaavatko keräämäni tulokset todellisuutta. Tarkoitus on kerätä asiantuntijalta hänen hallussaan olevaa erikoistietämystä ja tämän hetken suuntaviivoja. (Anttila 1998). Asiantuntijana teemahaastattelussani oli Seppälä-vaateliikkeen myyjä. Valitsin kyseisen yrityksen työntekijän asiantuntijaksi, koska heidän firmansa tyyli on

suunnattu nuorille sekä nuorille aikuisille, ja asiakkaani toivoi suunnitelmiini nuorekasta otetta.

6.3.1 Teemahaastattelu

Teemahaastattelu on yksi yleisimmin käytetyistä haastattelumuodoista, siinä haastattelu etenee ennalta suunniteltujen teemojen sisällä. Suunnittelija laatii teemoihin sopivia kysymyksiä, joilla ei tarvitse olla tiettyä järjestystä tai muotoa. Kysymysten tarkoitus on auttaa varmistamaan, että kaikki teemat käydään läpi. (Huotari ym. 2003, 28.)

Valitsin teemahaastattelun, koska sain aiemmista tiedonhankintamenetelmistäni paljon aineistoa, joihin halusin saada täydentäviä vastauksia myös asiantuntijalta. Suunnittelin haastattelurungon, johon mietin kyselyn ja workshopin tuloksien pohjalta sopivia teemoja, joilla pystyisin ohjaamaan asiantuntijahaastattelutilannetta.

Teemoiksi valitsin suunnitteluosuutta varten tärkeimmiksi katsomani asiat. Halusin tietää, ostavatko kuluttajat kuviollisia sukkia vai neutraaleja sukkia, paljonko he ovat valmiita maksamaan niistä, ostetaanko sukkia lahjaksi ja vaikuttavatko pakkaukset ostopäätökseen. Minua kiinnosti myös tietää, ketkä sukkia ostavat. Kyselyni tuloksien perusteella suurin osa ostajista on naisia, jotka ostavat sukat myös puolisolle ja lapsille. Mielestäni vaateliikkeen myyjä on sopiva asiantuntija vastaamaan näihin kysymyksiin, koska hän näkee, mikä tilanne sukkamarkkinoilla tällä hetkellä on.

6.3.2 Asiantuntijan vahvistukset kuluttajien mielipiteistä

Teemoista tärkeimmiksi nousivat visuaaliset asiat kuten väri ja kuviot. Kuluttajiin kohdistuvista tiedonhankintaosioista selvisi, että he haluavat melko neutraaleja värejä, ja kuvioiden tulisi olla pääasiassa nilkkaosassa. Asiantuntijan (2015) mukaan kuitenkin kuviollisten sukkien myynti on nousussa ja rohkeampia värejä uskalletaan käyttää entistä enemmän. Mustan ja valkoisen rinnalla kulkevat aina myös sen hetkiset trendivärit. Hän pyysi huomioimaan myös sen, että sukat oste-

taan monesti usean parin setissä, josta löytyy niin neutraali kuin kokokuvaioinenkin vaihtoehto. Pakkaukset ja vyötteet ovat tässä liikkeessä useimmiten yhdennäköisiä, joten se ei vaikuta heidän asiakkaidensa ostopäätökseen.

Vaateliikkeissä kuluttaja on asiantuntijan mukaan valmis käyttämään rahaa sukkiin noin viisi euroa. Sukkien osto on usein harkittu päätös, mutta alennukset kuten ”osta kolme maksa kaksi” houkuttelevat helpommin impulssiostoksiin. Tietyt sesonkikaudet, kuten joulukuu, kiihdyttävät myös sukkiin ostoa. Sesonkikausina sukkiä ostetaan paljon lahjoiksi, jolloin pakkauksillakin on suurempi merkitys.

Asiantuntija kertoi suurimman osan sukkiin ostajista olevan naisia, jotka ostavat sukkiä joko itselleen, puolisolleen tai lapsilleen. Hänen mukaansa asiakkaiden on helpompi ostaa kuviollisia sukkiä jollekin toiselle kuin itselleen. Sukka on arkipäiväinen asia ja lähes jokainen niitä käyttää. Asiantuntija suosittelikin suunnittelemaan hyvänmielen sukkiä, jotka itsessään toimisivat impulssiostoksena.

6.4 Oman aineiston tulokset

Kyselystä saamieni tuloksien mukaan tärkeimmät asiat sukkiä ostaessa ovat laatu ja väri. Tämän vahvisti myös asiantuntijahaastatteluni, jonka mukaan värillä on suurin merkitys ostajan silmissä. Suurin osa kyselyyn vastanneista halusi kuitenkin sukkiänsä yksivärisenä, kun taas asiantuntijan mukaan kuviollisten sukkiin trendi on nousussa, ja workshopin osallistujat halusivat kuviot vain nilkkaosaan. Tästä päättelen, että järkevintä olisi myydä sukkiä pakkauksissa, joista löytyvät kaikki vaihtoehdot.

Pakkausta tärkeänä eivät pitäneet kyselyyn vastanneet kuin asiantuntijakaan. Asiantuntija kuitenkin lisäsi vielä, että sesonkikausina, kuten joulukuuna, jolloin sukkiä ostetaan lahjaksi, pakkauksella voi olla vaikutusta ostopäätökseen. Sukkaostoksen tekijä on yleensä nainen, joka saattaa ostaa sukat myös läheiselleen tai lahjaksi.

Workshopin ensimmäisen kollaasitehtävän mukaan ihmisten mielikuvat musiikkifestivaaleista kuvaavat iloisuutta, yhteisöllisyyttä ja värikkyyttä. Kyselystä saamistani adjektiiveissa esiintyivät myös monesti sanat iloinen, rento, riehakas, yhteisöl-

linen ja eloisa. Tästä osaan siis päätellä, että kuvioissa voin käyttää myös kirkkaita värejä kuvastamaan iloisuutta ja energistä tunnelmaa.

7 MUOTOILUPROSESSI

Teollisesti valmistettavien sukkakuviomallien suunnittelu eroaa normaalista kuosisuunnittelusta siten, että teollisessa suunnittelussa täytyy selvittää tekniset asiat, miten sukat valmistetaan ja millä ohjelmalla suunnittelu on mahdollista. Sukat koostuvat silmukoista, joten suunnittelussa täytyy ottaa huomioon se, etteivät kaikki kuviot ole välttämättä silmukkamäärien rajoissa mahdollisia.

7.1 Muotoilun tavoitteet

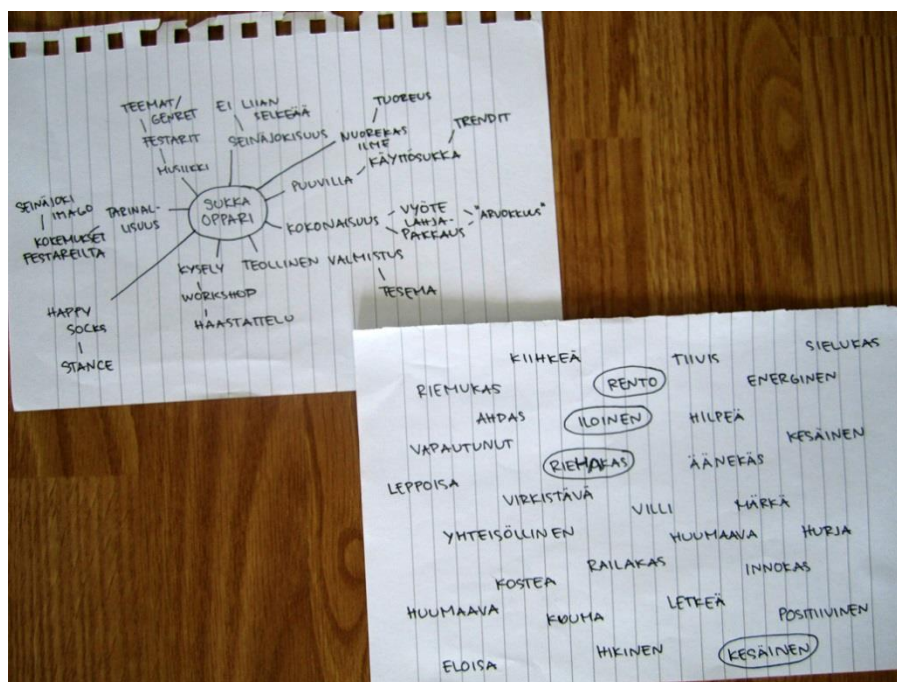
Muotoilun tavoitteet tulivat toimeksiannon lisäksi tiedonhankintaosuuksista. Toimeksiantona on suunnitella tarinallinen sukkakuviomallisto teollisesti valmistettaviin sukkiin. Kuvioiden aiheet ovat seinäjokisuus ja musiikki. Tämän lisäksi kyselystä ja workshopista selvisi, että kuluttajat haluavat laadukkaita sukkiä. Myös sukkiä värit ovat tärkeässä osassa. Suunnittelussa täytyy siis keskittyä laadukkaan näköisiin ja tarkasti harkittuihin kuvioihin, jotka antavat sukalle arvoa. Lisäksi värejä täytyy tutkia trendien ja workshoptuloksien pohjalta.

Vaikka kyselyn mukaan pakkauksella ei ole merkitystä ostopäätökseen, on tavoitteena suunnitella tuotteeseen sopiva vyöte ja muita pakkauksia, jotka tekevät sukista laadukkaan näköisen kokonaisuuden. Pakkauksen vaikutus ostopäätökseen oli ristiriidassa kuluttajien ja asiantuntijan mielipiteiden kesken, koska asiantuntijan mukaan pakkauksella saattaa kuitenkin olla vaikutusta ostopäätökseen silloin kun sukkiä ostetaan lahjaksi. Russelin (2011, 25) mukaan kuosiä tarkoitus on tehdä tuotteesta houkuttelevampi, vaikka se muuten ei vaikuta tuotteen käytettävyyteen esimerkiksi kestävyuden kannalta. Tämä pätee niin sukkakuviöihin kuin pakkauksiinkin. Vaikka kuluttaja normaalisti käyttäisi yksivärisiä sukkiä, voi näyttävä kuviointi saada hänet kuitenkin ostamaan erilaiset sukat.

Tavoitteena on myös saada täydennettyä kuviomallistoa tarinallisuudella, jonka avulla kuluttajalle pystyy avaamaan enemmän musiikin ja seinäjokisuuden merkitystä kuvioinneissa. Lisäksi tarinallisuuden tarkoitus on tehostaa markkinointia. Toimeksiantaja toivoi, etteivät kuviot olisi liian itsestään selviä liittyen musiikkiin tai seinäjokisuuteen.

7.2 Inspiraation hakeminen ja ideointimenetelmät

Inspiraatiota suunnitteluun lähdettiin hakemaan kuluttajien mielipiteistä workshopin avulla. Workshopissa selvisi, mitä värejä ja muotoja sukkakuviolta toivotaan. Workshopin tehtävistä selvisi, millainen tunnelma kuvaa seinäjokisuutta ja musiikkia Seinäjoella. Myös nettikyselystä saamani musiikkifestivaaleja kuvaavat adjektiivit auttoivat tunnelman hahmottamisessa (kuva 6). Inspiraation hakemiseksi tutkin paljon myös jo olemassa olevia sukkamalleja ja sitä, mitkä niistä vastaisivat workshopista ja kyselystä saamiani vastauksia.

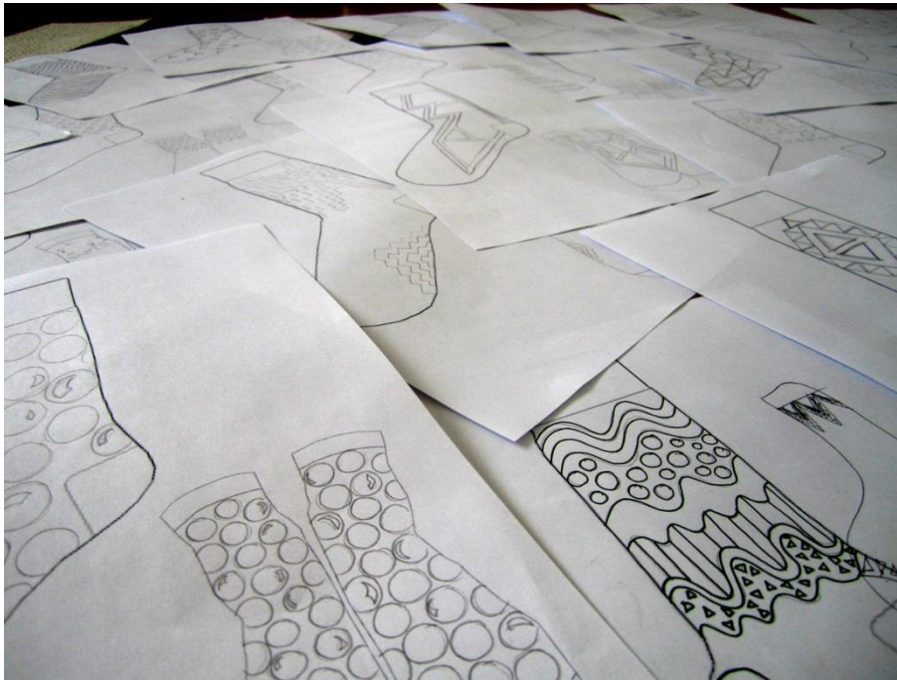

Kuva 6. Ajatuskartta ja musiikkifestivaaleja kuvaavia adjektiiveja

Ideointia aloittaessani tein mind mapin (kuva 6), eli käsitekartan, johon kokosin toimeksiantoon liittyvät ja suunnittelua aloitettaessa huomioitavat asiat. Kirjoitin ylös myös nettikyselyssä useimmin esiintyneet musiikkifestivaaleja kuvaavat adjektiivit, että niihin olisi helpompi palata niin kuvioden suunnitteluvaiheessa kuin tarinaa kehitellessäkin. Näiden kahden kartan avulla oli helpompaa aloittaa varsinainen ideointi.

Konkreettisen ideoinnin aloitin luonnostelemalla paperille kuvioita, jotka heijastavat Seinäjoen ja musiikkifestivaalien tunnelmaa. Kuviot olivat pääasiassa abstrakteja, koska tiedonhankinnasta kävi ilmi, että niitä suurin osa kuluttajista toivoisi. Kuviois-

ta näkyy musiikin rytmikka ja esimerkiksi Seinäjoen arkkitehtuurisia muotoja. Jatko-ideointia tekemällä tyhjän sukkanmallin, jota lähdin täyttämään kehittelemilläni kuvioilla (kuva 7). Luonnosmaisia kuvioita sukan muotoon tuli lähes 40 erilaista. Ideointivaiheessa en ajatellut vielä kovin paljon kokonaisuutta, vaan tarkoitus oli tuottaa mahdollisimman paljon ideoita, joita yhdistelemällä sopiva kokonaisuus löytyisi. Värejä mietin jonkin verran jo luonnostellessani, mutta pidin järkevämpänä sitä, että kun luonnoksista on karsittu teemaan sopivimmat, lähdetään niitä varioimaan erilaisten värien avulla.

Kuva 7. Alkuvaiheen luonnoksia

Ensimmäinen ajatus siitä, miten tarinallisuus saataisiin mukaan tuotteeseen, oli se, että tarina ei suoranaisesti liittyisi sukkiin. Tarina kertoisi esimerkiksi festivaali-muistoja ja ne heijastuisivat sukista. Toinen idea oli, että sukat kuvastaisivat erilaisia musiikkityylejä ja sen kautta voisi kehitellä niihin sopivaa tarinaa. Toimeksiantossa toivottiin sukkien heijastavan myös Seinäjokea ja seinäjokisuutta, joten sekin tulisi ottaa myös tarinaa miettiessä huomioon. Ideana oli, että tarina näkyisi tuotteen pakkauksessa jotenkin avaten samalla myös kuvioiden merkityksiä. Tarinan lähtökohtainen ajatus olisi siis koota yhtenäinen kokonaisuus musiikkifestivaalien muistojen ja kokemusten kautta. Toinen vaihtoehto oli koota eri musiikkityylien kautta tarina, joka antaisi lisäksi Seinäjoen imagosta positiivisen kuvan.

7.3 Ideoista tuotekonsepteiksi

Asiakkaani toivoi saavansa projektin päätteeksi 2–3 käyttökelpoista sukkakuviota, joista he voisivat lähteä teettämään sukkia myyntiin. Luonnoksiani selaillessa huomasin, että niistä saisi myös hauskoja kokonaisuuksia. Päätin tehdä toimeksiannosta hieman poikkeavan ehdotelman ja lähdin kokoamaan kolme erilaista lahjapakettia, joista jokainen sisältäisi kolme erilaista sukkaparia. Mielestäni ajatus tarinallisista lahjapakkauksista lahjatavaroiden erikoisliikkeessä tuntui toimivalta ja päätin esittää valmiit kuviot asiakkaalle useamman sukkaparin lahjapakkauksissa.

Lähdin purkamaan inspiraation tuottamia ideoinnin tuloksia valitsemalla mielestäni teemaan sopivimpia luonnoksia (kuva 8). Tehtyäni päätöksen siitä, että esitän valmiit kuviot useamman sukkaparin lahjapakkauksina, valitsin luonnoksista keskenään samantyyllisiä malleja, jotka sopisivat yhteen lahjapakettiin. Workshopin tuloksien mukaan kuluttajat haluavat useimmiten kuvioiden olevan sukan varressa, ja asiantuntijahaastattelun mukaan useamman sukkaparin pakeissa on monesti sekä neutraali että rohkeampi vaihtoehto. Otin nämä vastaukset huomioon luonnoksia karsiessani ja varmistin, että jokaisessa pakkauksessa olisi niin kokonaan kuvioitu sukkapari ja sellainen, jossa kuviot ovat vain varsissa.

Luonnoksia valitessani mietin, mikä olisi kuhunkin pakettiin liittyvän tarinan idea, joka yhdistäisi paketissa olevat sukkaparit toisiinsa. Luonnoksista erottui selkeitä ryhmiä kuten Seinäjokeen viittaavat kuviot ja muodot, rock-musiikkisukat ja tanhusukat, joissa näkyi kansanperinnevaatteille ominaisia muotoja sekä iskelmäisukat, joissa oli pehmeitä ja pyöriviä muotoja.

Kuva 8. Osa jatkokehittelyyn valituista luonnoksista

Kuvioihin, joissa näkyi vaikutteita kansanperinteistä, suhtauduin hieman epäluuloisesti, koska asiakas toivoi kuvioilta jotain nuorekasta ja uutta. Valitsin tässä vaiheessa kolmeen lahjapakettiin aiheiksi Seinäjoen, rock-musiikin ja iskelmä-/tangomusiikin. Seinäjoki-paketti sisältäisi arkkitehtuuriin ja tunnelmaan liittyviä kuvioita, rock-musiikkisukissa olisi suoralinjaisia ja jyrkkiä kuvioita, kun taas iskelmä-/tangosukissa olisi pehmeitä linjoja.

Kun aloitin suunnittelun Adobe Photoshop -ohjelmalla, täytyi minun huomioida, että teen suunnitelmien raportit oikeassa koossa. Kuviot tulee suunnitella pikselinä, jotka kuvastavat silmukoita, ja tallentaa bmp-muodossa, jotta raportit aukeavat oikeanlaisina Teseman sukkatehtaan teollisille koneille. Raportin korkeus on 300 pikseliä ja leveys 156 pikseliä. Tämän kokoinen raportti kattaa koko sukan ja mahdollistaa monipuolisemman suunnittelun kuin olin alun perin kuvitellut.

7.3.1 Seinäjoki-sukat

Luonnostelun tietokoneella aloitin piirtämällä Photoshopilla perusmuotoja, joihin olisi sitten helppo tehdä pieniä muutoksia ja varioida erilaisia vaihtoehtoja. Seinäjoesta workshopiin osallistujilla tulivat mieleen pohjalaisuus, iloiset ihmiset, Lakeuden risti ja joki. Musiikista Seinäjoella useimmille tuli mieleen rock-musiikki ja yhteisöllinen tunnelma. Olin luonnosteluvaiheessa jo ottanut nämä asiat huomioon ja nyt lähdinkin miettimään, mitkä värit sopisivat kuvastamaan näitä asioita.

Luonnoksissa oli kaupunkimaisemaa kuvastavia kuvioita ja suoralinjaisia viivoja. Seinäjoki-sukkiin en halunnut suunnitella liian rönsyileviä tai rajuja kuvioita, vaan mielsin niin pohjalaiset maisemat kuin ihmisetkin suoriksi ja hillityiksi. Monelle ihmiselle jonoksi muodostettu salmiakkikuvio tuo mieleen Etelä-Pohjanmaan. Toimeksiantajani halusi kuitenkin jotain uutta, eikä niin selkeästi pohjalaista kuviointia. Lähdin siis miettimään, miten tuosta perinteisestä salmiakkikuvioinnista saisi modernimman näköisen ja päädyin muokkaamaan siitä kolmion. Asettelin pieniä kolmioita hieman toisistaan erilleen pinnaksi (kuva 9), ja se sopii kuvastamaan suoraa pohjalaista luonnetta, mutta samalla siitä huokuu musiikkifestivaalien yhtenäisen tunnelma.

KUVA POISTETTU

Kuva 9. Seinäjoki-sukkien ensimmäisiä luonnoksia raporttikoossa

Toiseen kuvioon lähdin hakemaan Seinäjoen tasaista maisemaa, eli lakeuksia (kuva 9). Suunnittelin tasaraitaisen ja hillityn kuosin tasapainottamaan kokonai-

suutta. Kuosista suunnittelin eri väri vaihtoehtoja ja tein mallikuvia, joissa yhdistin niitä sukassa erivärisen resoriin ja kantapäähän (kuva 10). Erivärisistä kantapäistä ja resorista huolimatta kuviosta tuli vahvasti mieleen Marimekko, ja tasaraitaiset sukat olivatkin mielestäni liian perinteiset.

KUVA POISTETTU

Kuva 10 Tasaraitaiset sukat tehosteväreillä

Kolmas kuvio oli aaltomainen, joka kuvasti seinäjokea ja samalla musiikin väreilyä (kuva 9). Kokeilin tähänkin kuvioon eri väri vaihtoehtoja, mutta jälleen käyttäessäni vain kahta väriä, tuli mieleen liian helposti Marimekon kangas. Lisäksi jäin kaipaamaan koko kolmen sukan kokonaisuudesta Seinäjoen kaupunkimaisuutta. Suunnittelemani kuviot olivat myös liian perinteisiä, vaikka tavoitteeni oli suunnitella ainakin yksi uudempi kuvio pakettiin.

Ensimmäiset versiot kuvioista eivät väri vaihtoehtoineenkaan mielestäni vastanneet riittävän hyvin toimeksiantoa tai workshopista saamiani tuloksia. Nimesin kuviot Viiriksi, Lakeudeksi ja Aalloksi. Viiri-kuviossa muutin kolmioiden muotoa vain hieman tekemällä niistä pidempiä, sillä aluksi ne olivat mielestäni liian leveitä. Kaapeampina ja pidempinä ne muistuttavat enemmän salmiakkikuvion puolikasta ja tuovat mieleen viirinauhan ja sitä kautta festivaalit. Varioin kuviosta erilaisia yhdistelemällä sukkiin erivärisiä resoreita ja kantapäitä. Halusin esittää suunnittelemani toimeksiantajalleni planssin muodossa (kuva 11), johon tein mallikuvia kuvioista sukissa. Lisäsin planssiin myös lyhyet selitykset, mitä kuviot malleissa viestivät.

KUVA POISTETTU

Kuva 11. Viiri-sukka värivaihtoehtoineen

Lakeus-sukkakuviioon tein huomattavasti enemmän muutoksia kuin Viiri-sukkaan. Lisäsin suoriin viivoihin sahalaitaa kuvastamaan myös metsikköä ja pieniä kolmioita esittämään taloja ja latoja peltojen reunoilla. Suorien linjojen ja kolmioiden oli tarkoitus tehdä Lakeus-sukasta yhdenmukainen Viirin kanssa. Värit tulivat workshopista saamista tuloksista, jossa moni halusi yhdistää tehosteväriä mustaan ja valkoiseen (kuva 12). Raitasukka, johon on yhdistettynä kolmiot ja hyvät värit, tuo kuvioon jotain uutta, mutta pitää kokonaisuuden kuitenkin hillittynä.

KUVA POISTETTU

Kuva 12. Lakeus-sukka värivaihtoehtoineen

Aalto-sukkaan halusin tuoda enemmän Seinäjoen kaupunkia ja sen arkkitehtuuria, koska workshopiin osallistuneet sanoivat Lakeuden ristin kuvastavan hyvin Seinäjokea. Aaltoon täytyi tuoda suorita linjoja, koska sen täytyy sopia lahjasetin muihin sukkiin ja niissä suorat linjat ovat pääosassa. Mietin Seinäjoen arkkitehtuuria ja ensimmäisenä mieleen tulivat Lakeuden risti, kaupungintalo ja uusi kaupunginkirjasto. Näissä kaikissa näkyy pystysuoria linjoja ja suorakulmaisia muotoja. Lisäsin näitä muotoja erikokoisina aaltojen väliin säilyttääkseni kuitenkin ilmavuuden kuviossa (kuva 13).

KUVA POISTETTU

Kuva 13. Aalto-sukka värivaihtoehtoineen

Muutoksien jälkeen olin suunnitelmiin paljon tyytyväisempi, ja nyt olin saanut aikaan sopivan yhtenäisen kokonaisuuden, jonka halusin esittää toimeksiantajalleni.

7.3.2 Rock-sukat

Tähän kokonaisuuteen minulla oli jo alusta asti vahva näkemys luonnosten pohjalta. Halusin rajun näköisiä kuvioita, joista näkyy selkeästi musiikin rytmi ja vaihtelevuus. Myös tätä ryhmää kuvastavat hyvin kovat ja suorat muodot. Ensimmäisenä aloitin symmetrisen siksak-kuvion tekemisen, joka kuvastaa seinäjokisia suoria ja määrätietoisia ihmisiä sekä samalla kuviossa toistuva rytmi tuo mieleen musiikin. Annoin mallille nimeksi Rytmi (kuva 14). Pidin kuvion päävärityksen mustavalkoisena ja lisäsin väriä vain resoriin, kantapäähän ja varpasiin pitääkseni kuvion raikkaana. Suoraviivainen kuvio on moderni ja nuorekas, eli juuri sitä, mitä toimeksiannossa toivottiin.

KUVA POISTETTU

Kuva 14. Rythmi-sukka värivaihtoehtoineen

Luonnosten pohjalta myös toinen kuvio sopi hyvin rock-ryhmään. Nimesin tämän kuvion Säröksi (kuva 15). Se kuvastaa voimakasta musiikkia ja samalla sen vaaleista versioista tulevat mieleen suomalainen luonto ja puut. Workshopissa monelle osallistujalle tuli Seinäjoesta mieleen puistoalueet. Tein kuviosta molemmat versiot, tumman ja vaalean, joista toimeksiantaja saisi valita mieleisensä. Tähän kuviin väritin siitä myös lohkoja, mikä teki kuviosta heti erityyylisen. Muuten pyrin pitämään värityksen yksinkertaisena, että se sopisi paremmin yhteen Rythmi-sukan kanssa.

KUVA POISTETTU

Kuva 15. Särö-sukka värivaihtoehtoineen

Särö-sukan raporttia koskien otin yhteyttä Teseman sukkatehtaalle ja selvitin, olin-ko tehnyt raportin oikeassa koossa ja tallentanut oikeassa muodossa. Oli myös hankala hahmottaa tietokoneen ruudulta, minkä kokoisena kuviot sukkiin todellisuudessa tulisivat. Lähetin Teseman suunnittelijalle Särö-sukan raportin (kuva 16) ja hän teki siitä koekappaleen, että näkisin, miten kuvio toistuu ja hahmottaisin paremmin, miltä kuvio tulee todellisuudessa näyttämään (kuva 16). Valmiista koekappaleesta huomasin, että kuvio tulee sukkaan suurempana kuin olin ajatellut. Koekappaleen perusteella tein pieniä muutoksia aiemmin suunnittelemiini sukka-kuvioraportteihin, etteivät ne tulisi sukkiin liian isoina.

KUVA POISTETTU

Kuva 16. Särö-sukkaraportti ja siitä tehty mallikappale

Kolmantena tähän ryhmään halusin suunnitella sukan, jossa kuvio olisi vain varressa. Asiantuntijan mukaan on yleistä, että usean sukkaparin setissä on sekä kokokuvioitu että pelkistetty versio. Seinäjoki-sukkaryhmästä puuttui sellainen sukkapari, jossa kuvio olisi vain varressa. Kokonaisuus oli mielestäni niin hyvä, että halusin tarjota sitä toimeksiantajalleni tuollaisenaan.

Aluksi suunnitelmani oli tehdä raju rock-sukka, jossa on teräviä piikkejä sukan varressa, ihan resorin alla (kuva 17), mutta kuvio oli liian pelkistetty verrattuna Rytmiin ja Säröön. Värien kanssa oli myös vaikea työskennellä kuvion pikkutarkkuuden takia, eikä se antanut paljon mahdollisuuksia eri värityksiin.

KUVA POISTETTU

Kuva 17. Piikkivartinen sukkakokeilu

Luovuin suunnitelmasta ja aloitin Seinäjoken ja rock-musiikin miettimisen uudelta kannalta. Seinäjoella järjestetään ympäri vuoden paljon korkeatasoisia konsertteja, joihin saapuu ihmisiä muualta maakunnasta ja kauempaakin. Seinäjoelle kuljetaan junalla ympäri Suomen, ja rataiskot itsessään tuovat mieleen matkustelun ja kansainvälisyyden, johon Seinäjoen kaupunki haluaa kulttuuritarjontansa puolesta panostaa. Valitsin siis ratamaisen kuvion, joka kulkee kahdessa osassa sukan varren ympäri ja sen ympärillä on täytteenä kolmioita ja palloja (kuva 18). Nimesin kuvion Radaksi. Kuvio sopii nyt paremmin yhteen Rytmin ja Särön kanssa. Lisäksi ajatus kuvion takana sopii paremmin Seinäjokeen ja mielikuviin siitä. Sukka, jossa kuvio on vain varressa, sopii myös vastapainoksi samaan pakettiin hyvin näyttävi- en sukkiensa kanssa.

KUVA POISTETTU

Kuva 18. Rata-sukka väri vaihtoehtoinen

7.3.3 Iskelmä-/tango-sukat

Vastapainona kahdelle hyvin kulmikkaalle kuviomallistolle suunnittelin vielä pehmeämmän kokonaisuuden, josta tulisi ilmi musiikin tanssillinen puoli. Tähänkin ryhmään jo luonnosvaiheessa nousi esille muutama ehdoton suosikki. Tanssista tulee mieleen pyöriminen ja kevyt liikehdintä. Näitä miettiessä syntyi Kuohu-

niminen kuvio (kuva 19), jossa nilkan ympärillä pyörii pilvimäisesti pyörteitä ja ne jatkuvat kevyesti myös jalkapöydän päälle.

Kuohu-kuvio kuvastaa myös Seinäjoen monipuolista kulttuuritarjontaa ja eloisaa yhteisöä. Kokeilin värittää osan kuviosta, mutta se teki kuviosta liian sekavan, eikä se ollut silloin yhtä vaikuttavan näköinen. Kuohu-sukka on myös naisellisempi kuin Seinäjoki- tai Rock-sukkamallistot, vaikka värit olisivatkin tummia. Kuvio on kuin koru, joka menee nilkan ympäri.

KUVA POISTETTU

Kuva 19. Kuohu-sukka värivaihtoehtoineen

Toinen malliston kuvio kuvastaa musiikin sykettä ja siinäkin muodot ovat pehmeitä ja pyöriviä (Kuva 20). Kuvio heijastaa musiikkifestivaalien kuplivaa tunnelmaa ja samalla Seinäjokea kulttuurin keskuksena. Kuvion nimi on Syke, ja se on pelkästään sukan varressa etupuolella.

KUVA POISTETTU

Kuva 20. Syke-sukka värivaihtoehtoineen

Viimeisessä kokonaisuudessa halusin tehdä pelkistetympiä kuvioita vastapainoksi Seinäjoki-sukille, joissa kaikki sukat olivat kokonaan kuvioituja. Iskelmä-/tango-sukissa kuviot ovat pääasiassa nilkkaosioissa, jolloin sen voi halutessaan peittää housun lahkeen alle. Kolmannessakin kuosissa, jonka nimesin Roiskeeksi (kuva 21), kuvio on nilkkaosassa. Roiske kuvaa musiikin roiskumista ja pirskahtelevaa tunnelmaa. Tarkoitus oli luoda mielikuvia musiikkifestivaaleista ja niiden iloisesta mutta joskus märästä tunnelmasta. Roiskeet kuvaavat samalla myös Seinäjoen monipuolista vapaa-ajan ja kulttuuritoiminnan tarjontaa. Kuvion asettelu on erilainen verrattuna nykyiseen tarjontaan, jossa kuviot ovat yleensä jalan sivussa, Roiskeessa kuviot lentävät kantapäätä.

KUVA POISTETTU

Kuva 21. Roiske-sukka värivaihtoehtoineen

7.4 Toimeksiantajan välipalaute

Tapasin toimeksiantajani Etelä-Pohjanmaan käsi- ja taideteollisuus ry:n päätoimipisteessä Seinäjoella ja esitin suunnittelemani mallit plansseina, joissa oli jokaisesta sukasta myös värivaihtoehdot. Kerroin, että väreihin on edelleen mahdollista tehdä muutoksia, jos tuntuu siltä, että jokin erityinen väri esimerkiksi puuttuu. Malleja kommentoimassa oli Taito Etelä-Pohjanmaan markkinointipäällikkö ja toiminnanjohtaja.

Toimeksiantaja oli erittäin tyytyväinen aikaansaamiini tuloksiin, mutta ongelmaksi tuli valinnan vaikeus, koska värivaihtoehtoja olikin liian paljon. Ryhmät oli hyvin jaoteltu, ja kuviot vastasivat toimeksiantoa, eli ne olivat nuorekkaita eivätkä liian selvästi kuvastaneet Seinäjokea tai musiikkia. Alun perin toimeksiantajan toiveena oli saada 2–3 käyttökelpoista sukkakuviota, mutta esittämäni lahjapakkausidea useammasta sukasta olikin heidän mieleensä, ja he halusivat aloittaa ensin kahden paketin valmistuksella ja myöhemmin miettiä kolmannen paketin mukaan ottamista.

Seinäjoki-sukat olivat toimeksiantajan suosikki, ja sen paketin he halusivat ottaa koemarkkinointiin. Viiri-, Lakeus- ja Aalto-sukissa (kuvat 11,12 & 13) toimeksiantaja miellyttivät yhteensopivat kuvioinnit ja väritykset, lisäksi niistä tuli helposti mieleen Seinäjoki uudella ja mielenkiintoisella tavalla. Rock- ja iskelmä-/tango-paketeista suosikeiksi nousivat Rytmi, Särö ja Kuohu (kuvat 14,15 & 19), jotka eivät kaikki kuuluneet samaan pakettiin. Nämä sukat asiakas olisi myös halunnut koemarkkinointiin. Rata, Syke ja Roiske (kuvat 18, 20 & 21) sukat olivat hyviä ja kuvastivat Seinäjokea sekä musiikkia, mutta ne eivät erottuneet muiden sukkien joukosta yhtä näyttävinä.

Mietimme asiakkaan kanssa yhdessä, mitkä värit kustakin ryhmästä valittaisiin. Värien tulisi sopia keskenään samaan pakettiin ja kuitenkin olla houkuttelevan näköisiä. Seinäjoki-paketista valitsimme melko tummat värit (kuva 22), joissa on mukana myös hieman turkoosia kuvastamassa jokea ja keltaista kuvastamassa peltoja. Viiri-sukasta vaihtoehtoina olivat kokonaan musta sukka ja valkoinen mustalla resorilla, kantapäällä ja varpailla. Valitsimme kuitenkin kokonaan mustan, koska se teki paketin kokonaisuudesta yhtenäisemmän, eivätkä kuluttajat arastele mustien sukkien ostamista yhtä paljon kuin valkoisten.

KUVA POISTETTU

Kuva 22. Valitut värit Aalto-, Lakeus- ja Viiri-sukista

Rock-ryhmästä valitsimme raikkaampia versioita Seinäjoki-paketin vastapainoksi (kuva 23). Tässä ryhmässä pidettiin erityisesti Särö- ja Rytmi-sukista ja niiden erillaisuudesta, Rata-sukkaan asiakas toivoi muutoksena mustaa varvasosaa ja kantapäätä. Rata sukasta valittiin musta versio sen vuoksi- että se olisi paketin neutraali sukka Särön ja Rytmin rinnalla.

KUVA POISTETTU

Kuva 23. Valitut värit Särö-, Rytmi- ja Rata-sukista

Viimeiseen pakettiin, eli iskelmä/tango-ryhmään valittiin myös melko tummia värejä ja turkoosia (kuva 24). Kuohu sukkaan haluttiin reilusti väriä, ja kuvio tuli paremmin edukseen mustaa pohjaa vasten. Roiske-sukka valittiin mustavalkoharmana, koska Kuohu- ja Syke-sukassa oli reilusti väriä kuvioissa.

KUVA POISTETTU

Kuva 24. Valitut värit Kuohu-, Roiske- ja Syke-sukista

Etelä-Pohjanmaan käsi- ja taideteollisuus ry:n toiminnanjohtaja ja markkinointipäällikkö olivat pohtineet, onko Seinäjoki kuitenkin liian rajaava aihe, koska Taito Etelä-Pohjanmaan toimipisteitä löytyy kuitenkin myös maakunnan muista kaupungeista. Tulimme siis siihen lopputulokseen, että laajennamme aihealuetta koko Etelä-Pohjanmaan kattavaksi pelkän Seinäjoen sijaan. Kuviot antavat tarinan avulla mahdollisuuden siihen, että sukat sopivat yhtäläillä kuvaamaan koko Etelä-Pohjanmaata.

7.5 Konseptien uudelleenmuotoilu

Välipalautteen perusteella konseptit muotoutuivat hieman uudelleen. Seinäjoki-aihe muotoutui Etelä-Pohjanmaaksi, ja asiakas olikin erittäin kiinnostunut ottamaan sen ryhmän sukat (kuva 22), sekä sukat Särö, Rytmi ja Kuohu. Jälkimmäiset hieman mietityttivät, koska ne kaikki eivät kuuluneet samaan pakettiin. Päätin tämän perusteella yhdistää ne samaan pakkaukseen. Yli jäivät siis Rata-, Roiske- ja Syke-sukat, jotka eivät keskenään sovi samaan pakkaukseen. Ehdotinkin toimeksiantajalle, että suunnittelisin näihin kolmeen ylijäävään sukkaan pienet erilliset tuotelaput, jolloin niitä voisi myydä haluttaessa pakettien lisänä. Workshopin tuloksien mukaan kuvioiden haluttiin olevan sukan varressa, mutta yllätykseksi asiakkaani halusi nimenomaan kokokuvioidut sukat koemarkkinointiin.

Sukkien nimiä ja pakkauksien ajatusta täytyi miettiä uudelleen pakettikokonaisuuksien muutosten myötä. Etelä-Pohjanmaa-pakkauksen sukkien nimet sopivat edelleen keskenään ja kuvastavat hyvin ajatusta niiden kuvioiden takana. Särö-, Rytmi- ja Kuohu-ryhmän ajattelin kuvioidensa puolesta muistuttavan musiikkia tanssin kautta, jolloin kuvaavat nimet voisivat olla Jazz, Poppin ja Tango. Jazz-tanssi on monimuotoista ja sen vuoksi kuvastaa säröilevää kuviota. Popping on hip hop -tanssin yksi muoto, jossa liikkeet muodostuvat lihaksien nopeasta jännittämisestä ja rentouttamisesta, vastakohtista kuten siksak-kuvion musta ja valkoinen. Jätin nimestä kuitenkin pois g-kirjaimen, että se olisi helpompi lausua suomalaisittain. Poppin nimenä sopii myös kuvastamaan Seinäjokea, jossa järjestetään useamman kerran kesässä rap-musiikkitapahtumia. Tangon pyörteet vievät mukanaan kuten myös tämän ryhmän kolmas kuvio, jossa pyörteet kiertävät nilkan ympäri. Tango sukan nimenä sopii kuvastamaan Seinäjokea erittäin hyvin, koska siellä järjestetään joka kesä suomalaisen tangon suurin tapahtuma Tangomarkkinat. Tanssityylit niminä sopivat nimenomaan sukissa kuvastamaan musiikkia, koska niissä yhdistyvät sekä jalkojen liike että musiikki.

Konseptien uudelleenmuotoilun jälkeen alun perin kolmen lahjapakkauksen kokonaisuus muuttui kahdeksi lahjapakkaukseksi (kuvat 25 & 26) ja kolmeksi yksittäiseksi sukaksi (kuva 27). Tarkentamisen jälkeen tarkistin vielä tekemäni kuvioraportit (liitteet 2,3 & 4) ja lähetin ne kaikki Teseman sukkatehtaalle testattavaksi nähdäkseni, toimivatko ne oikeissa sukissa samalla tavalla kuin oli tarkoitus.

KUVA POISTETTU

Kuva 25. Etelä-Pohjanmaa-lahjapaketin sisällön esityskuvat

KUVA POISTETTU

Kuva 26. Musiikki-lahjapaketin sisällön esityskuvat

KUVA POISTETTU

Kuva 27. Esityskuvat paketeista ylijääneistä yksittäisistä sukista

7.6 Koekappaleet sukista

Teseman sukkatehtaalta lähetettiin postissa raporttieni mukaan valmistetut koekappaleet kaikista sukkapareista (kuva 28). Koekappaleissa oli pohjassa käytetty puuvillaa ja kuviot oli ajettu polyamidilangalla, joka teki sukkien kuvioinneista hieman kovan tuntuiset. Mallikappaleista huomasi myös sen, että kuvion raportti loppuu kokokuvioituissa sukissa liian aikaisin. Halusimme toimeksiantajani kanssa, että kuvio jatkuu suurimmassakin sukkakoossa kärkikavennukseen asti, joten raportin pituutta täytyi vielä jatkaa, ennen kuin lopullisia sukkia voidaan teettää (liitteet 5, 6 & 7).

KUVA POISTETTU

Kuva 28. Kuviot koekappalesukissa

Koekappaleiden mukana postissa tuli myös lankakartta (kuva 29), josta näkee, mitä värejä sukissa on mahdollista käyttää. Kymmentä tähdellä merkittyä väriä löytyy varastosta eniten, ja uuden värin tilaaminen on mahdollista, mutta se tehdään 70 kg erissä. Värejä Teseman sukkatehtaalta löytyy yhteensä lähes 30. Se, voiko värejä käyttää, riippuu sukkatilauksien määrästä, koska näitä värejä löytyy vain pieniä määriä.

Kuva 29. Lankakartta väreistä

Suunnittelin Rustoopuori Oy:lle vielä neljästä sukasta eri väri vaihtoehtot, joissa on muutama sukka lankakarttaan tähdellä merkityillä väreillä ja muutama vaihtoehto, joissa oli käytetty myös keltaista ja vihreää (liitteet 8 & 9). Planseihin on merkitty

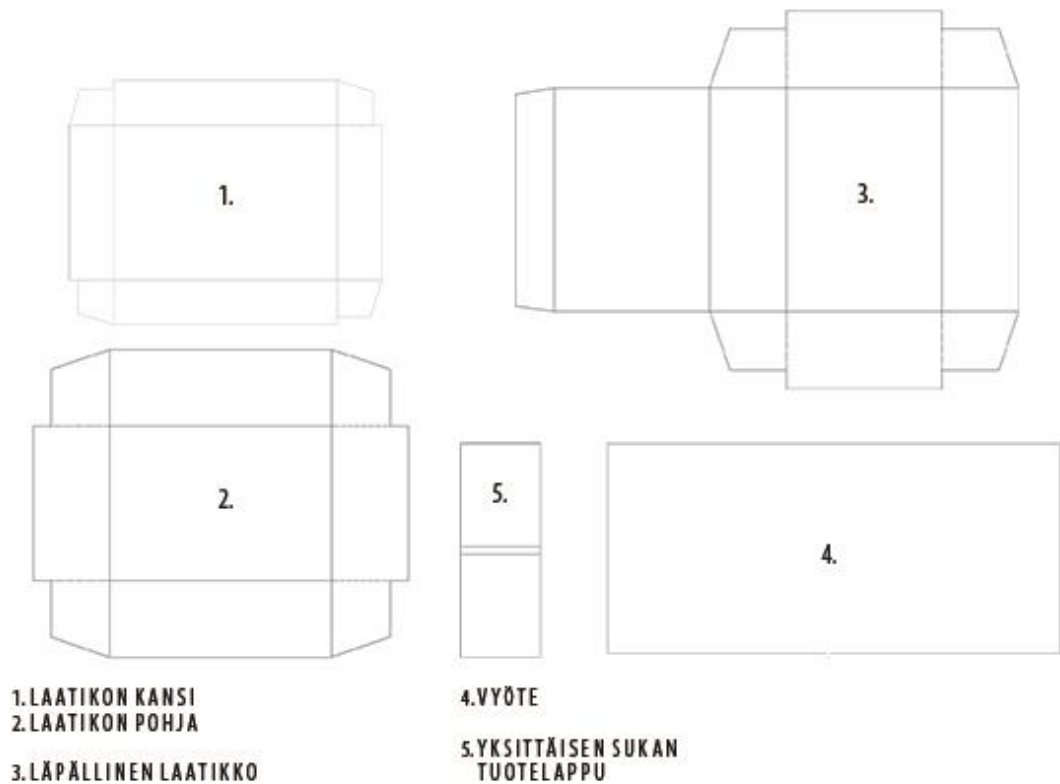
jokaisen kuvion päälle lankakartasta löytyvän värin nimi, jolloin toimeksiantajani näkee, mitä väriä olen tarkalleen ottaen tarkoittanut. Lähetin Teseman sukkatehtaalle myös planssin (liite 10) valituista sukista, jossa näkyvät esityskuvat sukista, korjatut raportit, sukissa käytettävät värit ja sukkien nimet. Näin myös sukkatehtaalla on käsitys siitä, missä mallissa esimerkiksi kantapää ja kärki tulevat eri väreillä. Lähetin heille erillisinä tiedostoina myös korjatut raportit bmp-muodossa.

7.7 Pakkaukset ja vyötteet

Sukkaryhmien selvittyä aloin miettiä, millaisessa pakkauksessa sukat olisivat myyvän näköisiä. Toimeksiantajalla oli mielikuva vyötteestä sukkien ympärillä, mutta halusin tehdä ehdotuksen myös laatikkovaihtoehdosta, koska laatikossa sukkaparien kuviot tulevat edukseen aivan eri tavalla kuin vyötteessä. Toimeksiantaja toivoi vyötettä rahallisista syistä, koska laatikon teettäminen on huomattavasti kalliimpaa. Tarkoitus on suunnitella yksi kuosi, joka sopii molempien teemojen paketteihin valmistuskulujen vähentämiseksi.

7.7.1 Pakkauksien muoto ja värit

Suunnittelin kaavakuvat pakkauksista (kuva 30), joihin tein kaksi laatikkoa: toisen, jossa on kokonaan nostettava kansi ja toisessa läpällinen kansi, suora vyöte ja pieni tuotelappu yksittäisille sukille. Valmiisiin kaavapohjiin minun oli helppo myöhemmin lähteä kokeilemaan ja täyttämään erilaisia kuosipintoja.

Kuva 30. Pakkauksien kaavapohjia

Kaavapohjien ollessa valmiita aloitin pakkauksien kuosien suunnittelun. Tein yhteensä kuusi erilaista kuosiparia, joita pakkauksissa voisi käyttää. Otin kuoseihin vaikutteita jo sukkiin suunnitteleistani kuvioista ja muodoista sekä pidin mielessä, että pakkauksen tulee olla iloisen näköinen ja kuvastaa myös Etelä-Pohjanmaata. Ensimmäisiin vaihtoehtoihin (kuva 31) otin vaikutteita Etelä-Pohjanmaasukkapaketista, jossa on pehmeitä ja orgaanisia muotoja sekä kuitenkin suoria linjoja. Kaikkiin suunnitelmiin tein kaksi hyvin räväkkää kuosia, jotka yhdistämällä saa houkuttelevan näköisen tuotteen. En ottanut suoraan sukkakuviosta värejä paketin kuoseihin, koska sukat ovat kuitenkin melko tummia, ja toimeksiantaja halusi värikkään ja huomiota herättävän paketin.

KUVA POISTETTU

Kuva 31. Ensimmäiset vaihtoehdot pakkauksien kuosipareista

Toisissa vaihtoehdoissa käytin suurempia linjoja ja kirkkaampia värejä (kuva 32). Näissä mietin enemmän Etelä-Pohjanmaata ja musiikkia suunnitellessani. Mustat palkit kuvastavat jälleen Seinäjoen arkkitehtuuria ja mustavalkoinen siksak-kuvio musiikin rytmiiä. Lime ja turkoosi kansi antavat raikkaan ja modernin vaikutelman mustavalkoisten kuosien rinnalla. Käytin näissä vaihtoehdoissa samaa kolmiokuosia molemmissa, mutta erivärisinä, jolloin kuosin ilme muuttuu. Vaikutelma kuosista muuttuu myös kun se yhdistetään eri kuosiparin kanssa.

KUVA POISTETTU

Kuva 32. Toiset vaihtoehdot pakkauksien kuosiyhdistelmistä

Kolmansissa vaihtoehdoissa (kuva 33) hain vaikutelmia Tango-sukan kuvion muodoista ja siitä, miten sitä voisi yhdistellä koviin muotoihin. Väriyksessä hain aiempiin vaihtoehtoihin verrattuna erilaista näkökulmaa yhdistelemällä lämpimämpiä värejä.

KUVA POISTETTU

Kuva 33. Kolmannet vaihtoehdot pakkauksien kuosiyhdistelmistä

Kaikki kuosit toimivat mielestäni niin laatikoissa kuin vyötteessäkin. Kävin näyttämässä kuosiehdotuksiani Taito Etelä-Pohjanmaan Seinäjoen yksikössä, ja toimeksiantaja piti kaikista kuoseista, joten valitsin omavaltaisesti limen kolmiokuosin ja pienet mustat suorakaiteet, koska ne kuvastavat mielestäni parhaiten Etelä-Pohjanmaata. Koska pakkauksia voi tehdä vain yhden, sopi tämä mielestäni parhaiten yhteen kaikkien sukkiensa kanssa.

Kuosivalinnan jälkeen lähdin kokeilemaan, miten suunnittelemani kaavat (kuva 30) voisi täyttää kuoseilla. Aloitin laatikoiden suunnittelulla. Täytin läpällisen laatikon kokonaan limellä kolmiokuosilla ja toisen samanlaisen kokonaan mustavalkoisella kuosilla. Niiden lisäksi suunnittelin myös yhden läpällisen laatikon, jossa nämä molemmat kuosit yhdistyivät (kuva 34). Kokonaan mustavalkoinen laatikko saa helposti silmät vilisemään kuosia katsoessa, koska siinä väreillä on niin suuret kontrastit ja kuviot ovat pieniä. Kokonaan lime vaihtoehto jäi mielestäni hieman mitäänsanomattomaksi, joten näyttävintä kokonaisuutta oli se versio, jossa oli käytetty molempia kuoseja.

KUVA POISTETTU

Kuva 34. Väritys vaihtoehtoja läpällisistä laatikoista

Läpällisten laatikoiden jälkeen suunnittelin laatikon, jossa kansi on kokonaan erillinen (kuva 35). Halusin tehdä kokonaisuudesta kuitenkin tavallaan hillityn, koska tekemäni kuosit ovat itsessään jo aika villedjä. Päätin siis tehdä yhdellä kuosilla kannen ja toisella pohjan, koska läpällisen laatikon kohdalla huomasin, että yhdistämällä nuo kaksi kuosia syntyy paras vaihtoehto. Tein kaksi laatikkoa, joissa värit olivat päinvastoin eli vaihtoehtoja tuli siis kaksi. Suosikkini oli laatikko limellä kannella, koska mustavalkoinen kannessa olisi jälleen ollut liian hallitseva ja psykoottisen näköinen.

KUVA POISTETTU

Kuva 35. Väritysvaihtoehtoja laatikkoon jossa on irrallinen kansi

Laatikoiden jälkeen suunnittelin vyötteet, joihin kokeilin kokonaan limeä kuosia. Jätin kokonaan mustavalkoisen vaihtoehdon pois, koska aiemmat kokeilut osoitti-

vat, ettei se toimisi suurina pintoina. Tein myös kaksi vaihtoehtoa, joissa olisi molempia kuoseja (kuva 36). Toisessa vaihtoehdossa kuosit puolittavat vyötteen ja toisessa lime kuosi on pääosassa ja mustavalkoinen rajaa vyötteen ylä- ja alareunaa. Näissäkin suosikkejani olivat ne vyötteet, joissa oli molempia kuoseja.

KUVA POISTETTU

Kuva 36. Väritysvaihtoehtoja vyötteisiin

Lopuksi mietin vielä, millainen väritys voisi olla yksittäisten sukkienvärisillä tuotelapuissa (kuva 37). Käytin näissäkin samoja kuoseja kuin muissa pakkauksissa, mutta aina yhdessä vaihtoehdossa yhtä kuosia tai väriä, koska tuotelappu on niin pieni, että siitä tulisi liian sekava, jos yhdistäisi kaikkea. Valitsin näistä syistä johtuen neljä vaihtoehtoa, joista kahdessa on tekemäni kuosit ja kahdessa on kuosien väreistä tehty tasaväriset pinnat.

KUVA POISTETTU

Kuva 37. Väritysvaihtoehtoja yksittäisistä tuotelapuista

7.7.2 Teksti-osiot pakkauksessa

Kaikkiin paketteihin ja vyötteisiin tulee pieni tarra tai kuva, joka kertoo muutamalla sanalla jotain paketin teemasta, eli siitä, mitkä sukat paketissa ovat. Ensin ajatuksena oli, että kaikissa pakkauksissa olisi sama teksti päällä. Koska aiheet ovat musiikki ja Etelä-Pohjanmaa, ei niiden yhdistäminen käy kovin helposti, sillä kaikkien sukkien kuviot eivät edusta molempia aiheita. Päädyin siis suunnittelemaan kaksi erilaista mainoslauseetta, joista toinen kuvastaa musiikkia ja toinen Etelä-Pohjanmaata (kuva 38). Mainoslauseet ovat: ”Anna musiikin viedä jalkojasi.” ja ”Etelä-Pohjanmaa. Maakunta askeleen edellä.”. En halunnut, että paketin kannessa lukee suoraan paketin sisältävän sukkia, vaan mainoslauseesta tulisi oivalus, kun huomaa, mitä paketti sisältää. Laatikkopakkauksessa tarra olisi parempi vaihtoehto, jolloin pakkauksia ei tarvitsisi tilata kahta erilaista. Vyötteiden teetättäminen on niin paljon halvempaa paketteihin verrattuna, että kahden erilaisen vyötteen tekeminen olisi mahdollista. Silloin mainoslauseet voisivat olla painatettuina vyötteeseen.

**ANNA
MUSIIKIN
VIEDÄ
JALKOJASI.**

ETELÄ-POHJANMAA.

**MAAKUNTA
ASKELEEN
EDELLÄ.**

Kuva 38. Mainoslauseet paketin päälle

Kokeilin mainoslauseiden visuaaliselle ilmeelle erilaisia muotoja ja sitä, olisiko teksti mustalla, valkoisella vai värillisellä pohjalla (kuva 39). Kokeilujen jälkeen tulin siihen tulokseen, että tyylikkäämmän näköinen on valkoinen teksti mustalla pohjalla. Muodoksi valitsin ympyrän, koska se sopi mielestäni niin laatikkoon kuin vyötteeseenkin.

KUVA POISTETTU

Kuva 39. Tarrakokeiluja vyötteeseen

Pakkauksessa täytyy lukea tuotetiedot, tuotteen suunnittelija ja se, kenellä on oikeudet mallistoon. Laatikossa nämä tiedot tulisivat tarrana pohjaan ja vyötteessä tarrana takapuolelle. Tuotetietoihin kirjoitin sukan koon, materiaalin, pesuohjeet, suunnittelijan ja Rustoopuori Oy:n nimen. Lisäksi kirjoitin, että sukat on valmistettu Suomessa, koska se oli tärkeää niin asiakkaalleni kuin nettikyselyyni vastanneille. Lisäksi merkitsin tuotetietoihin niiden sukkien nimet, jotka kyseinen pakkaus sisältää. Suunnittelin kaksi vaihtoehtoa (kuva 40), joissa on eriväriset reunukset riippuen mihin kuosiin sen yhdistää. Myös yksittäisten tuotelappujen taakse tulee painettuna samat tiedot ja kyseisen sukan nimi (kuva 41).

KUVA POISTETTU

Kuva 40. Esimerkit tuotetietojen visuaalisesta ilmeestä

KUVA POISTETTU

Kuva 41. Yksittäinen tuotelappu

Kehittelen sukkiin liittyen tarinaa, jossa avataan hieman enemmän ajatusta sukka-kuvioiden taustalla, ja sitä, miten musiikki sekä eteläpohjalaisuus niissä näkyvät. Suunnittelin, että tarina tulisi tarrana laatikkoversiossa kannen alle ja vyötteessä painettuna sisäpuolelle.

7.7.3 Protojen rakentaminen

Ennen kuin esitin pakettisuunnitelmani toimeksiantajalle, tein suunnitelmistani konkreettiset protot (kuva 42). Protojen avulla toimeksiantaja saa paremman käsityksen siitä, miltä valmiit pakkaukset tulisivat näyttämään. Tarinaa en vielä tässä vaiheessa kirjoittanut. Halusin varmistaa asiakkaalta, mitä mieltä hän oli siitä, tuli-

siko tarinan kertoa jokaisesta sukasta erikseen, vai voisiko se olla yleinen kertomus sukkien aiheista.

KUVA POISTETTU

Kuva 42. Protot kaikista pakkausvaihtoehtoistani

Laatikoista tein yhden protot ja niissä on käytetty molempia kuoseja. Vyötteistä tein kaikki kolme vaihtoehtoa, koska niitä asiakas ensisijaisesti toivoi. Myös tuoteluista tein kaikki versiot. Otin pakkausprotoista kuvat, joissa näkyivät kaikki suunnittelemani pakkaukset (kuva 42) ja toisen kuvan, jossa näkyy, miten sukat tulevat pakkauksissa esille (kuva 43). Lähetin kuvat toimeksiantajalleni ja sovimme tapaamisen, jossa keskusteltaisiin mahdollisista muutoksista pakkauksiin liittyen.

KUVA POISTETTU

Kuva 43. Pakkausprotot sukkiensa kanssa

7.7.4 Asiakkaan kommentit pakkauksista

Tapaamisessa selvisi, että pieniä muutoksia täytyisi tehdä esimerkiksi tuotetietoihin. Tuotetietoihin täytyy merkitä kaikki sukkakoot, 37–45, että erilaisten tarrojen määrät saataisiin minimiin. Kaikkien kokojen ollessa tuotetiedoissa, merkitsevät Rustoopuorissa työntekijät kynällä, mikä koko missäkin pakkauksessa on. Haluttiin myös, että Taito Etelä-Pohjanmaan nettiosoite näkyy tuotetiedoissa.

Asiakas valitsi kustannussyistä pakatiksi vyötteen, jossa keskellä on keltainen kolmiokuosi ja ylä- sekä alareunassa kulkee mustavalkoinen kuosi. Vyötevaihtoon mainoslauseen painattaminen etupuolelle on mahdollista, koska kahden erilaisen vyötteen tilaaminen ei tulisi liian kalliiksi. Toimeksiantaja toivoi tarinan kuitenkin tulevan tuotetietojen kanssa samaan tarraan, koska tarinan painattaminen vyötteen sisäpuolelle nostaisi hintaa, ja ylimääräisen tarran teettäminen tuottaisi lisää työtä pakkaamisessa. Tarina menisi myös tavallaan hukkaan vyötteen sisäpuolella, koska se ei näy sieltä myyntitilanteessa. Tarinan toivottiin olevan yleispätevä tarina paketin sukista, eikä jokaisesta sukkaparista erikseen.

Vyötteet tulevat painosta valmiiksi leikattuina, ja sukat tulevat kokojen mukaan sukkatehtaalta. Tällöin tuotteiden pakkaaminen jäisi Rustoopuori Oy:n työntekijöille. Yksittäisten sukkiin tuotelapuksi toimeksiantajani valitsi mustavalkoisen lappun, koska kaikissa sukissa ei ole keltaista väriä ja kokomusta lappu on liian yksinkertainen. Yksivärisissä lappuissa mainoslause ympyrän sisällä muistutti liikaa nappia. Taito Etelä-Pohjanmaan toiminnanjohtaja halusi selvittää, paljonko laatikko lahjapakkauksena tulisi maksamaan, koska laatikkoon pakatut sukat toimisivat paremmin esimerkiksi liikelahjana.

7.8 Tarinallisuus

Tarinan kehittäminen tuotteen ympärille on tärkeää. Mossbergin (2008) mukaan yritys voi luoda tarinan avulla kokonaisvaltaisemman kuvan konseptistaan ja muotoilla brändiään. Lisäksi tuotetta ympäröivät asiat kuten tarina, vaikuttavat siihen, miten arvokkaalta tuote vaikuttaa. Projektissani tarinallistaminen on kulkenut mukana alusta asti. Toimeksiannosta ja opinnäytetyöni tiedonhankintaosioista, workshopista, kyselystä ja asiantuntijahaastattelusta kummunneista luonnoksista asti tekemäni eri vaiheet ovat olleet osa tarinan kehittelyä itse tuotteen ympärillä. Alussa minulle annettiin aiheet musiikki ja Seinäjoki, joka myöhemmin muuttui Etelä-Pohjanmaaksi. Näiden aiheiden tarinaa olen tulkinut jo sukkakuvioiden oman näkemykseni mukaan.

Tarinallisuus näkyy myös pakkauksissa, joissa mainoslauseet ”Anna musiikin viedä jalkojasi” ja ”Etelä-Pohjanmaa. Maakunta askeleen edellä.” johdattelevat kuluttajaa siihen, mikä kummankin tuotteen aihe on. Kyseisten lauseiden tarkoitus on saada ihmiset muistamaan tuotteet myös myöhemmin. Molempiin paketteihin tulee tarralla taakse pieni aiheeseen liittyvä tarina, joka avaa paketin teemaa ja sen lisäksi samaan tarraan tulee teemoihin liittyvät sukkiin nimet tukemaan tarinaa.

Etelä-Pohjanmaa-paketin taakse tulee teksti: ”Keskellä kultaisten peltojen ja vetisten soiden seisoo maakunta, joka tunnetaan suoraselkäisistä ja aidoista ihmisistään. Kesäisin siellä väräilee ilmassa musiikki ja kulttuuri kukoistaa. Joskus jalat vievät maailmalle, mutta tällaiseen kotiin on hyvä palata. Se on minun Etelä-Pohjanmaani.”. Tarinassa kuvaillaan eteläpohjalaista maisemaa, musiikin vivahteita

ta ja paikallisia ihmisiä. Kaikki nämä elementit löytyvät myös sukkien kuvioinneista. Tarina on positiivinen ja vetoaa samalla maakunnasta poismuuttaneiden kotipaikkakunnan kaipuuseen.

Toisen paketin aihe on musiikki, ja sen takia tekstissä käsitellään enemmän sitä, eikä niinkään eteläpohjalaisuutta: ”Se tuo iloa ja antaa syyn tanssia. Musiikki yhdistää ihmisiä, on kaunista kaikilla kielillä ja sen kunniaksi järjestetään juhlia ympäri maailmaa. Milloin sinä olet viimeksi antanut tangon johdattaa omia jalkojasi?”. Tarinan tueksi sukille on annettu tanssilajien mukaan nimet, tarina on iloinen ja kuvastaa siten sukkiin kuvioiteja. Suomalainen tango on vahvassa asemassa Etelä-Pohjanmaalla ja erityisesti Seinäjoella. Tämän takia sitä on painotettu tarinassa ja koitettu nostaa esille mielikuvaa etelä-pohjalaisuudesta.

7.9 Lopulliset tuotteet ja suunnittelutavoitteiden toteutuminen

Toimeksiantona oli suunnitella Rustoopuori Oy:lle tarinallinen kuviomallisto teollisesti valmistettaviin puuvillasukkiin ja niille pakkaukset. Lopullisiksi teemoiksi projektin aikana muotoutuivat musiikki ja Etelä-Pohjanmaa. Suunnittelutavoitteisiin kuului suunnitella laadukkaan näköisiä kuvioita, joiden värit olisivat tarkkaan harkitut.

Lopullisiksi tuotteiksi tuli kaksi kolmen sukuparin lahjapakettia, ja yksi kolmen erillisen sukuparin mallisto. Lahjapaketteihin kuuluvat myös tuotteiden teemoihin sopivat tarinat ja pakkaukset. Pakkausvaihtoehtoja on kolme erilaista, ja niistä on tehty keskenään yhteensopivia. Pakkauksiin tulevat tuotteisiin liittyvät tarinat, joita on kaksi erilaista, ne tulevat pakkauksiin tarroina, joko tuotetietoihin tai laatikossa kannen alle.

Ensimmäiseen lahjapakettiin kuuluu kolme erilaista sukuparia, joiden teema on Etelä-Pohjanmaa (kuva 44). Kuvioissa on otettu huomioon Etelä-Pohjanmaan tasainen maisema ja suoralinjainen arkkitehtuuri, joka heijastuu muun muassa Seinäjoen Lakeuden rististä ja kaupungintalosta. Värit sukissa on pidetty harmonisina ja niistä näkyvät kesäiset pellot ja siniset joet. Sukat sopivat niin naisille kuin mie-

hillekin. Tämä kokonaisuus oli toimeksiantajan suosikki, eikä siihen tarvinnut tehdä muutoksia esittelyn jälkeen.

KUVA POISTETTU

Kuva 44. Lopullinen Etelä-Pohjanmaa-sukkapaketti

Toiseen lahjapakettiin kuuluu kolme sukkaparia, joiden teema on musiikki (kuva 45). Tässä kokonaisuudessa haluttiin iloitella teemaan sopivasti enemmän väreillä kuin Etelä-Pohjanmaa-pakkauksessa. Kuvioiden nimet tulevat tanssien nimistä ja jokaisesta kuviosta näkyikin kyseiselle tanssilajille ominaisia piirteitä. Tanssilajit niminä sopivat musiikkiteemaan. Värit ovat kirkkaita ja rohkeita, joka tekee kokonaisuudesta raikkaan ja hyvän vastapainoisen vaihtoehdon rauhallisemmalle Etelä-Pohjanmaa-paketille.

KUVA POISTETTU

Kuva 45. Lopullinen Musiikki-sukkapaketti

Kolmanneksi kokonaisuudeksi jäi konseptin uudelleen muotoutumisen jälkeen kolme erillistä sukkaparia (kuva 46), joita on mahdollista myydä yksittäisinä pakettien lisäksi. Sukissa on yhtä lailla vaikutteita Etelä-Pohjanmaasta ja musiikista, mutta kuviot ovat hillitympiä ja ne ovat pelkästään nilkkaosassa. Sukkien pääväri on musta, koska se tekee niistä rauhalliset ja kuluttajalle helpommin lähestyttävät.

KUVA POISTETTU

Kuva 46. Lopullinen kolmen erillisen sukan mallisto

Sukille suunniteltiin pakkaukset, joissa kuvioiden tarinat avautuvat enemmän. Lopullisiksi pakkauksiksi valikoituivat vyöte, kannellinen laatikko ja tuotelappu yksittäisiin sukkiin (kuva 47). Pakettien värit ovat limeen taittuva keltainen, musta ja valkoinen. Lahjapakkauksien päällä on molempiin teemoihin sopivat painatetut mainoslauseet. Etelä-Pohjanmaa-pakkauksen päällä lukee: ”Etelä-Pohjanmaa. Maakunta askeleen edellä.” ja Musiikki-pakkauksen päällä lukee: ”Anna musiikin viedä jalkojasi.”. Kaikkien pakkauksien ilmeet on suunniteltu yhteensopiviksi.

KUVA POISTETTU

Kuva 47. Kolme lopullisiksi valittua pakkausta

Yksittäisten sukki tuotelapuissa on samat tiedot kuin pakettienkin tarroissa (kuva 48), mutta yksittäisistä tuotelapuista puuttuu sukan nimi, koska se lisäisi liiaksi erilaisten tuotelappujen tilausmääriä. Myöskään tarinaa ei yksittäisen sukan tuotelapussa ole, koska siinä ei ole sille riittävästi tilaa. Tarinan painattaminen tuotelapun sisäpuolelle olisi mahdollista, mutta turhaa, koska se ei näy ja menisi lukukelvottomaksi pakettia avatessa. Laatikkolahjapaketinkin pohjaan tulee tarra (kuva 48), jossa ei ole tarinaa, koska laatikossa tarina tulee tarrana kannen alle (kuva 50). Laatikon pohjassa olevaan tarraan tulevat paketin sukki nimet.

KUVA POISTETTU

Kuva 48. Yksittäinen tuotelappu ja lopulliset tuotetiedot laatikon pohjaan

Vyötteeseen tuleviin tuotetietotarroihiin tulee samat tiedot kuin laatikon pohjaan kuuluvaan tarraan, mutta sen lisäksi niihin tulevat myös sukkiien teemaa avaavat tarinat (kuva 49). tarinat mahtuvat tuotetietojen kanssa samaan tarraan, jolla mii- nimoitiin ylimääräinen painatustyö.

KUVA POISTETTU

Kuva 49. Tuotetiedot ja tarinat vyötteen tarrassa

Vyöte oli asiakkaan ensisijainen toive pakkauksesta, mutta mielenkiintoista olisi selvittää myös laatikon hinta, koska se sopisi esimerkiksi liikelahjaksi. Laatikkolahjapakkauksessa sukkienvuorot tulevat paremmin esille (kuva 50), mutta vyötteen avulla kuluttaja pääsee heti kokeilemaan sukkan tuntua ja laatua.

KUVA POISTETTU

Kuva 50. Kolme lopullisiksi valittua pakkausta ja koekappaleita sukista

7.10 Toimeksiantajan palaute

Toimeksiantajani on ollut koko projektin ajan mukana vaikuttamassa, myös välivaiheissa siihen, mitä suunnitelmia lähdin jatkokehittämään. Esitin tuotokseni toimeksiantajalle aina A4-kokoisina plansseina, jolloin oli helppo nähdä suunnitelmieni yleinen ilme. Projektin aikana sain positiivista palautetta siitä, että olen itsenäisesti ja omatoimisesti ollut yhteydessä Teseman sukkatehtaalle ja selvittänyt sieltä saadut rajoitteet suunnittelun suhteen, enkä siten aiheuttanut ylimääräistä työtä toimeksiantajalleni.

Lopullisista tuotteista palautetta oli antamassa Rustoopuori Oy:n markkinointipäällikkö ja Etelä-Pohjanmaan käsi- ja taideteollisuus Ry:n toiminnanjohtaja. Toimeksiantaja oli tyytyväinen kaikkiin sukkamalleihin, mutta jäi vielä miettimään olisiko Etelä-Pohjanmaa-paketin kuvioissa pitänyt olla enemmän väriä. Toisaalta toimeksiantaja piti Etelä-Pohjanmaa-pakettia valituilla väreillä hyvänä ja harmonisena. Aalto-sukassa pidettiin väreistä ja muodoista, joista tuli helposti mieleen Seinäjoki. Lakeus-sukissa oli hyvää suorat linjat ja se, että niistä tulee mieleen eteläpohjalaiset pellot. Tämän kuvion kohdalla kuitenkin mietittiin, olisiko väriä pitänyt lisätä.

Viiri-sukka oli asiakkaan mielestä hyvä ja riittävän yksinkertainen tasapainottamaan paketin kokonaisuutta. Viiri-sukassa pidettiin myös siitä, että kuviot eivät olleet liian pieniä ja ne erottuivat selkeästi kolmioiksi.

Musiikki-paketin kohdalla käytiin välipalautteiden jälkeen vielä keskusteluja väreistä. Kuviot olivat kaikissa hyvät, eikä niihin itsessään toivottu muutoksia. Poppin-sukan kohdalla keskusteltiin väreistä, mutta koska lopulliset värit valittiin yhteistyössä toimeksiantajan kanssa, olivat ne luonnollisesti heitä miellyttäviä. Tango-sukka oli toimeksiantajan suosikkikuvio jo alusta alkaen.

Kolmen ylimääräisen sukan mallistossa pidettiin Syke-sukan muodosta ja Rata-sukan maskuliinisuudesta. Roiske-sukkaan kaivattiin lisää väriä. Etelä-Pohjanmaa- ja Musiikki-pakettien sukkakuviosta pidettiin myös sen vuoksi, koska niissä kuvio kulkee koko sukassa ja niissä on jotain uutta. Toisaalta kolmen erillisen sukan mallistossa pidettiin siitä, että ne toimivat vaihtoehtoina kokokuvioiduille sukille ja niissä kuvion voi halutessaan piilottaa lahkeen alle. Kokonaisuudessaan toimeksiantaja oli tyytyväinen siihen, että sai suuren määrän käyttökelpoisia sukkakuviota, joita he voivat hyödyntää jatkossa.

Pakkausratkaisuja pidettiin raikkaina ja tyytyväisiä oltiin myös siihen, että tarjosin useaa eri pakkausvaihtoehtoa. Tarinat sopivat toimeksiantajan mukaan teemoihin ja niissä on ymmärretty hyvin Rustoopuori Oy:n tyyli, käytetty sopivia argumentteja ja ymmärretty se, miten nostetaan esimerkiksi maakuntaa markkinoinnissa esille. Yhteistyötä pidettiin antoisana ja kiitosta annettiin siitä, että toimeksiantaja pidettiin koko ajan suunnittelun edetessä ajan tasalla. Toimeksiantajan mukaan todennäköisesti Etelä-Pohjanmaa- ja Musiikki-pakkauksien sukkia tullaan koemarkkinoidaan, joko paketteina tai yksittäisinä sukkina.

8 YHTEENVETO JA POHDINTA

Opinnäytetyössäni opin hakemaan tietoa laajasti eri tiedonhankintamenetelmillä, ja hyödyntämään niistä saamaani tietoa suunnittelutyössä. Sain kattavasti tietoa kuluttajien tarpeista ja toiveista sukkiin liittyen. Olisin voinut tehdä kuluttajille kyselyn myös valmiista sukkasuunnitelmistani, ja siten selvittää mitkä vaihtoehdoista ovat kehityskelpoisimpia. Workshopista ja kyselystä sain kuitenkin paljon ideoita suunnitteluun. Yksi tärkeä suunnittelutavoite oli tehdä kuluttajia visuaalisesti miellyttäviä tuotteita.

Sain järjestää workshopin toimeksiantajani myymälän tiloissa, minkä ansiosta pääsin työskentelemään suoraan jo olemassa olevien asiakkaiden kanssa. Toimeksiantajani auttoi minua myös jakamaan verkkokyselyäni.

Opin opinnäytetyöni aikana miten toimeksiantajan ja valmistajan kanssa toimitaan aktiivisesti yhteistyössä. Syvensin taitojani Adobe Photoshop -kuvanmuokkausohjelmaan ja opin, miten suunnitellaan yhteensopiva kokonaisuus tuotteesta ja sen pakkauksesta. En aiemmin ole suunnitellut neulekuvioita teollisesti valmistettaviin tuotteisiin, joten opin myös sen, miten ja missä muodossa raportit tulee tehdä, että saadaan aikaan realistisia suunnitelmia.

Opinnäytetyö prosessina opetti paljon itsenäisestä työskentelystä ja kuitenkin työskentelystä yhteistyössä eri tahojen kanssa. Sain myös lisää itsevarmuutta esittää suunnitelmia ja ideoitani asiakkaalle. Näistä taidoista minulla on varmasti hyötyä tulevassa ammatissani. Samoin uskoisin taidosta suunnitella kuvioita myös teollisesti valmistettaviin neuleisiin, olevan minulle tulevaisuudessa hyötyä ammatillisissa yhteyksissä.

Toimeksianto muotoutui projektin aikana ja se vaikutti myös osaltaan lopullisiin tuotteisiin. Onnistuin kuitenkin käyttämään ja hyödyntämään keräämäni tietoa hyvin, vaikka toimeksianto hieman muokkaantuikin. Muotoilun tavoitteeni, jotka tulivat kuluttajilta keräämästäni tiedosta ja toimeksiannosta, täyttyivät suunnitteluprosessin aikana ja onnistuin suunnittelemaan sellaisia sukkapakettikokonaisuuksia, jotka vastaavat niin toimeksiantajan kuin kuluttajienkin tarpeisiin.

LÄHTEET

Alatalo, T. 30.1.2015. Suunnittelu kriteerejä. [Henkilökohtainen sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: Fiia Harju-Säntti. [Viitattu 13.2.2015].

Asiantuntija. 2015. Vaatemyyjä. Seppälä Oy. Haastattelu 7.3.2015.

Anttila, P. 1998. [Verkkosivu]. [Viitattu 23.3.2015]. Saatavana: http://www.metodix.com/fi/sisallys/01_menetelmat/01_tutkimusprosessi/02_tutkimisen_taito_ja_tiedon_hankinta/09_tutkimusmenetelmat/17_asiantuntijahaastattelu

Fog, K., Budtz, C., Munch, P., Blanchette, S. 2010. Storytelling, Branding in Practice, 2nd Edition. Heidelberg: Springer.

Happy socks. [Verkkosivu]. [Viitattu 19.3.2015]. Happy Socks. Saatavana: <http://www.happysocks.com/eu/SpecialSpecialSS15/>

Huotari, P., Laitakari-Svärd, I., Laakko, J. & Koskinen, I. 2003. Käyttäjäkeskeinen tuotesuunnittelu. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy.

Mattelmäki, T. 2006. Muotoiluluotaimet. Tampere: Teknologainfo Teknova Oy.

Mossberg, L. Extraordinary Experiences through Storytelling. [Verkojulkaisu]. [Viitattu 11.4.2015]. Saatavana: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15022250802532443#abstract>

Nuutinen, A. 2004. Edelläkävijät – Hiljainen, implisiittinen ja eksplisiittinen tieto muodin ennustamisessa. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy.

Kalliomäki, A. 2014. Tarinallistaminen – Palvelukokemuksen punainen lanka. Helsinki: Talentum.

Korber, S. 2014. Socks step out into the fashion limelight. [Verkkosivu]. [Viitattu 17.3.2015]. Saatavana: <http://www.cnbc.com/id/102097555#>

Rauhala, M., Vikström, T. 2014. Storytelling työkaluna, vaikuta tarinoilla bisnessissä. Helsinki: Talentum.

Russel, A. 2011. The fundamentals of printed textile design. Lausanne: Ava Publishing.

Taito Etelä-Pohjanmaa. Ei päiväystä. Taito Etelä-Pohjanmaa. [Verkkosivu]. [Viitattu 9.2.2015]. Saatavana: <http://www.taitoep.net/yhdistys/toiminnan-arvot/>

Tesema. Ei päiväystä. Tesema. [Verkkosivu]. [Viitattu 19.3.2015]. Saatavana: <http://www.tesema.fi/fi/?ID=1519>

The Free Dictionary by Farlex. Ei päiväystä. Workshop. [Verkkosivu]. [Viitattu 21.4.2015]. Saatavana: <http://www.thefreedictionary.com/workshop>